

Llobregós informatiu

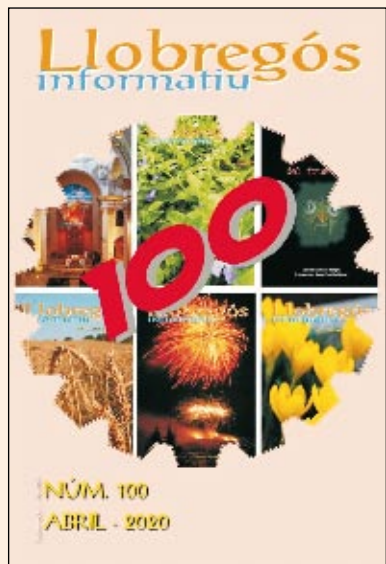

Dipòsit legal: L - 798-2003

NÚM. 100

ABRIL - 2020

A la coberta

Comunicar per cohesionar

La nostra coberta d'avui ens recorda la greu situació que passem amb la pandèmia del coronavirus. La seva forma retalla el grup de revistes que il·lustren la portada.

Són 100 edicions, una fita més del camí que vam iniciar ara fa 17 anys i amb el desig de continuar oferint aquest servei als pobles de la Vall del Llobregós.

Vam començar com a aprenents i continuem fent esforços per tal d'adquirir els coneixements necessaris per millorar com a escriptors, com a comunicadors i, sobretot, per aconseguir que, des del voluntariat, es pugui anar transformant la societat. L'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà, editora de la revista, n'és un exemple per la dedicació a tot l'espectre cultural tan ric d'aquesta zona de l'interior de Catalunya.

Disseny i text: Fermí Manteca

A l'interior... destaquem:

13 Noticiari

La bona iniciativa de l'Ajuntament de Calonge de Segarra de donar la benvinguda als nadons, sempre té cabuda en les pàgines de la nostra revista. Avui és la petita Abril la que s'obre pas a la vida.

22 ... de la Vall

La concessió del Premi Sikarra ha recaigut aquest any en l'APACT, per la seva trajectòria a favor de la cultura local. Un guardó que porta el nom de la moneda iberica que porta el nom de la comarca.

30 Patrimoni

El Castell de Mirambell, al municipi de Calonge de Segarra, va tenir molta importància estratègica a l'Edat Mitjana. Ara s'han restaurat i consolidat les restes que queden de la fortalesa del segle XI.

48 La cuina

La cuinera d'aquest número 100 de la revista és l'Antònia Balagué que ens ha preparat el mateix plat del primer número del Llobregós. L'ha fet amb tota la il·lusió del món, com ho va fer ara fa 17 anys.

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà (APACT)
c/ Baix, 8
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
info@apactora.org

Subscripcions i publicitat:
Ramon Torné, tel. 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Ramon Castellà, Maria Garganté,
Jordi Llauredó, Ari Martin, Francesc X. Miramunt,
Maria Morros, Sílvia Peribáñez, Ramon Torné, Josep
Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila, Vicenç Vilaseca.
Coordina: Fermí Manteca

COLLABORADORS HABITUALS

Roger Besora, Anna Cantacorps, Maria Casanellas,
Jordi Leiva, Montse Miquel, Antoni Montroig, Vanesa
Pérez, Toni Pinós, Francesco Righele, Gisela Rosell,
Sergi Torrescasana, Raquel Venque, Josep A. Vilalta.

COLLABOREN EN AQUEST NÚMERO

Samer Ajour, Assumpció Caellas, Jordi Delgado,
Ignasi Martínez, Josep Pérez, Carme Santamaria,
Marta Santaulària, Josep M. Santesmasses,
Dolors Simon,

Subscripció anual: 16,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003

Disseny i maquetació: Fermí Manteca

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

(≡) **ACPC**
Associació
Catalana
de la Premsa
Comarcal

Membre de l'Associació
Catalana de la Premsa
Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és responsable ni
subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles publicats.

Editorial

**Un virus que ens infecta
i ens solidaritza**

Ledició d'aquest número 100 de la nostra revista ens agafa en ple confinament per causa del coronavirus COVID-19, que està afectant a nivell mundial tots els països, no sols sanitariament –que ja és greu, amb la quantitat de persones infectades i morts que està provocant– sinó per l'afectació a les empreses, a l'economia i amb els efectes imprevisibles que segurament tindrà en el futur a tots els nivells, social, econòmic, geopolític i de relacions internacionals.

Estem tancats a casa, els carrers buits i en silenci, amb polítics que no saben què fer en una situació com aquesta, amb molta gent en perill, amb un sistema sanitari saturat i col·lapsat i molts jugant amb interessos aliens als que realment són prioritaris en aquests moments.

La Vall del Llobregós, els nostres pobles, no estem exempts de les conseqüències de tota aquesta crisi. Entre nosaltres hi ha persones que estan en quarantena o que han contret la malaltia, essent com tenim a Igualada l'hospital de referència, principal focus d'afectació de la pandèmia de tot Catalunya; amb una residència d'avis a Torà amb persones vulnerables i

(Continua en la pàgina següent...)

www.llobregos.info

llobregos@apactora.org

AMB EL SUPORT DE

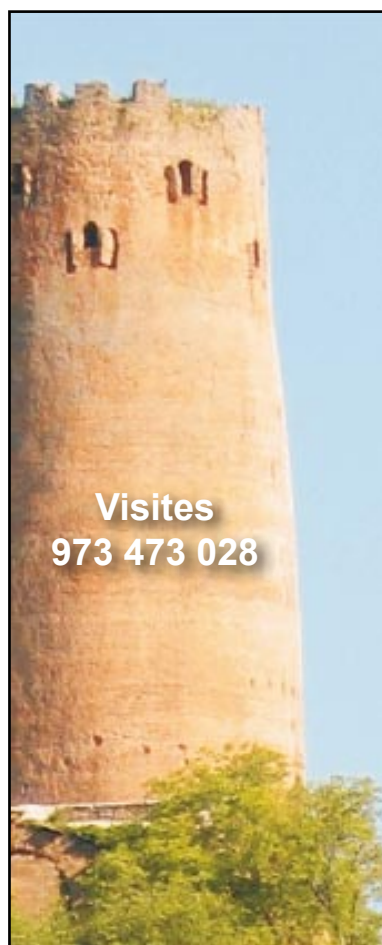
Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

Diputació de Lleida

**INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS**
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Visites
973 473 028

Enriqueta S.C.P.
perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
08281
Castellfollit de Riubregós
Tel. 93 869 30 38

La teva publicitat

AQUÍ

973 473 265

Isaac Soterias
INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
T. 625 53 17 43
E-mail: isaacsoteriaslampista@hotmail.es
f Lampisteria Isaac Soterias

Castellfollit - 08263 St. Mateu de Bages (Barcelona)
Tel. 93.743.30.52
www.excavacionsduocastella.com
e-mail: info@excavacionsduocastella.com

EXCAVACIONS, EXPLANACIONS, OBRA CIVIL, RESTAURACIÓ, CAMINS, ESCULLERES
REORDENAMENT MEDIAMBIENTAL, FORESTAL, AGRÍCOLA I EMERGÈNCIES

(... ve de la pàgina anterior)

amb poc material de prevenció totalment necessari, amb persones en situació de risc per sortir a fer la compra o tenir els serveis mínims...

En situacions com aquesta, d'emergència social, és d'admirar i valorar positivament les reaccions de solidaritat i ajuda mútua que s'estan donant entre nosaltres. A tots els pobles estan sortint iniciatives, especialment dels joves que s'ofereixen a ajudar els més necessitats per anar-los a fer la compra o el que calgui perquè les seves necessitats bàsiques estiguin cobertes. Hi ha grups de dones que estan confeccionant mascaretes protectores per a la residència Verge de l'Aguda o per allà on convingui.

Per tota la Vall, des de Calaf a Ponts, aquestes mostres de solidaritat en moments d'emergència social i sanitària són una alè d'esperança enmig d'una crisi inesperada i greu.

Pel que fa a la nostra revista, aquest número 100 tan rodó no pot deixar de fer-se ressò d'aquesta realitat angoixada que vivim i desitjar als nostres lectors que aquesta revista els sigui un alè d'esperança enmig del confinament. Per això agraïm en primer lloc a la farmacèutica Maria Casanellas que ens expliqui què és el virus i com actua i, per altra banda, a l'economista Samer Ajour, Vicedegà de l'Escola d'Administració d'Empreses - Bussiness School de Barcelona, que ens hagi enviat un article en positiu per mirar aquesta situació com una oportunitat per a un futur millor i més net.

Per altra banda, també trobareu en aquest número les notícies que s'han anat produint en els nostres pobles durant els últims mesos, reportatges i una notícia important que ens arribava a darrera hora: la concessió del Premi Sikarra a l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà, editora de la revista, per la seva tasca de mantenir viva la cultura i els béns patrimonials, materials i immaterials, del nostre entorn. És un premi a una tasca continuada a favor dels valors culturals que identifiquen la nostra història i la nostra manera de ser. Ens congratulem i desitgem que, un cop superada la crisi del coronavirus, es pugui realitzar el lliurament del premi.

La celebració dels 100 números de la revista també hi està present amb el relat de la història d'una publicació propera i entranyable, feta des del voluntariat local. Agraïm també al periodista de Cervera Jordi Delgado l'article en què ens parla de la importància de la premsa de proximitat i que molt amablement ens el dedica.

Per últim, no perdem els valors de la solidaritat, de l'esperança, del desig que els nostres veïns i veïnes estiguin el més ben atesos possible enmig d'una situació que ens sobrepassa a tots.

Bona salut i cuideu-vos!

QUEDA'T A CASA!
NOSALTRES ET FEM
ELS ENCÀRRECS

EL JOVENT DE TORÀ ENS COMPROMETEM AMB ELS TORANESOS I TORANESES I ENS OFERIM A FER LA COMPRA D'ALIMENTS, MEDICAMENTS I ALTRES PRODUCTES NECESSARIS PER A AQUELLES PERSONES EN SITUACIÓ DE RISC.

TELÈFON DE CONTACTE:
PER TÀ - 633134007 / AIDA - 615810776 / MURIA - 622557310

100 NÚMEROS,

Era el febrer de 2003. Cinc persones ens reuníem a l'ajuntament de Torà on rebíem la proposta de col·laborar en una publicació que editaria el consistori i publicaria una empresa externa. Una espècie de butlletí municipal. Després de valorar la proposta, tots cinc vam considerar inviable el projecte per tota una sèrie de condicionants. De totes maneres ens vam emplaçar per estudiar la possibilitat de fer una revista de més ampli abast, no solament de Torà sinó de tota la vall del Llobregós. Érem Xavier Sunyer, Antònia Balagué, Albert Brau, Fermí Manteca i Montserrat Graells.

A partir d'aquell moment, ens reuníem cada setmana per estudiar la viabilitat d'aquest projecte més ambiciós: la viabilitat econòmica, la dimensió, el nombre de pàgines, la temàtica, el disseny, la publicitat, la distribució de les tasques, la persona (jurídica) que l'editaria, la fiscalitat... En fi, totes les qüestions que farien possible l'edició d'una revista que aglutinés els diferents pobles de la Vall, que ajudés a la cohesió social i a la comunicació de proximitat, sempre des del voluntariat com a motor social de transformació. La maquetació la farien els propis voluntaris i la impressió la impremta Barnola, de Guissona.

Després de fer un número zero fotocopiat, vam decidir tirar endavant el projecte amb una edició de 500 exemplars de 44 pàgines. Així, a l'agost d'aquell any va sortir el primer número de la nostra revista **Llobregós Informatiu**, i la presentàvem així: "Aquesta publicació que teniu davant vostre és un primer pas d'un projecte engrescador que un grup de persones de la nostra comarca, sota el patrocini de l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà, pensa tirar endavant en un intent d'omplir un buit informatiu que porti arreu el ressò de les nostres inquietuds... Tant l'Associació del Patrimoni, com l'equip de redacció, volem que aquesta revista bimestral sigui totalment independent de tot grup polític o ideològic. Volem també que sigui plural i oberta a totes les opinions i col·laboracions que rebrem, amb la sola limitació del respecte a les persones".

Al mateix temps ampliàvem el consell de redacció per incloure un representant de cada municipi i donar cabuda així a pràcticament tota la Vall del Llobregós, des de Calonge de Segarra fins a Sanaüja. S'hi van afegir Ramon Fitó, Ferran Miquel, Maria Morros, Ramon Palou, Imma Raluy, Daniel Vidal i Maria Garganté. A més d'una sèrie de col·laboradors habituals per plasmar els seus coneixements en temes concrets com ara, la natura, el senderisme, la salut, la pedagogia, la psicologia, la cuina, etc.

Malgrat que en un principi volíem fer una revista de 32 pàgines (la baixa autoestima ens impedia veure la

UN RETALL D'HISTÒRIA

riquesa social, cultural, patrimonial i humana que gaudim), a partir del segon número el nombre de pàgines ja va ser de 56 i un tiratge de 700 exemplars i mai més hem hagut de reduir, al principi en blanc i negre.

Econòmicament se sosté sobretot perquè està feta pels voluntaris que la fem desinteressadament i que, a més, ens paguem la nostra pròpia subscripció; també de les aportacions de les empreses de la zona que inclouen la seva publicitat, dels subscriptors i de la col·laboració de la Generalitat i de l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida. Per ajudar al llançament de la publicació l'Ajuntament de cada municipi ens va ajudar amb dos-cents euros cadascú, ajuda que vam declinar a partir del segon any gràcies a tenir-ne sanejada l'economia.

A poc a poc va anar creixent i estenent-se per tots els pobles i també arribava als fills d'aquesta terra que viuen fora, a Barcelona, a l'àrea metropolitana, a Tarragona i fins i tot a l'estranger. Més endavant vam afegir les pàgines centrals en color, a més de la portada que sempre hem cuidat que sigui atractiva i mostri la riquesa paisatgística, patrimonial o les celebracions festives dels nostres pobles, com a signe de la vitalitat que volem reflectir. Estem segurs que aquella autoestima inicial ha anar creixent en veure que qualsevol activitat o riquesa patrimonial, per humil que sigui, es veu publicada en la nostra revista i hi quedarà per a la història. També hem publicat dos números extraordinaris: una guia turística de la Vall del Llobregós i un conte infantil.

Ja de bon començament vam obrir una pàgina web, perquè intuïem que la presència a Internet obria portes a un futur cada vegada més global. En aquesta pàgina s'hi poden trobar tots els números publicats fins ara, a més d'altres informacions d'interès: www.llobregos.info. També vam introduir codis QR en les pàgines per tal d'habituar-nos a aquest llenguatge informàtic.

Així, quan vam arribar al número 60, al cap de 10

anys, ens vam llençar a tot color en totes les pàgines, gràcies també a l'engrescament de la impremta Barnola que en modernitzar les seves màquines offset ens ofería aquesta possibilitat de fer una publicació més atractiva.

I aquí estem, celebrant el número rodó del centenar d'edicions d'una publicació que és de totes les persones de la Vall del Llobregós, amb la mateixa empena del primer dia i continuant aprenent. Cent números que representen 5.600 pàgines i un munt d'hores esmerçades per una colla de voluntaris que destinen els seus esforços i coneixements al servei de les nostres comunitats.

Volem tenir un record especial per aquells pioners que ara ja no són entre nosaltres: Albert Brau, Ramon Fitó, Josep Barnola i Rosa Maria Santamaria, presidenta de l'APACT. Un agraïment especial a tots: subscriptors, lectors, anunciants i establiments que posen a la venda la revista, per la vostra col·laboració i interès. Moltes gràcies a tots!

Consell de Redacció

**“Si tu vols saber què passa
al teu municipi, o al poble del costat,
t’has de remetre a la premsa comarcal”**

(Meritxell Budó,
Consellera de Presidència
de la Generalitat de Catalunya)

Orgull de ser ...

(≡) **Prensa Comarcal**

Només nosaltres
expliquem la
TEVA HISTÒRIA

Llobregós
informatiu

**SOM TERRITORI
SOM FIDELS
SOM IMPORTANTS
SOM LA TEVA PREMSA**

#orgulldeserpremsacomarcal

LA PREMSA DE PROXIMITAT

La informació és poder, i coneixement. Davant l'allau de sobreexposició a la informació, de massivitat, de viralitats online i de globalització de tots els fluxos informatius, ens cal una pausa per a valorar la importància de la premsa local. Una premsa, a més a més, feta amb passió, amb orgull i amb sacrifici, la recepta de l'èxit de qualsevol tipus de tasca a la vida.

La premsa local és i serà una benedicció, però també una necessitat. Estar informats del que passa al nostre voltant més proper és igual o més important que saber el que passa a l'altra punta del món. És, en definitiva, el que ens identifica com a persones. La proximitat és un dels factors claus de tots els teòrics de la informació i la punta de llança de mitjans com el Llobregós Informatiu.

Aquest tipus de periodisme, fet per persones apassionades, generalment voluntàries i de manera totalment altruista, és el periodisme popular, el més pur, el que s'allunya dels interessos i dels compromisos, el que fa malabars amb un pressupost del més ajustat, el proper i sensible amb tots, però sobretot el que es basa tan sols en el que és important: la informació personalitzada sobre el nostre entorn.

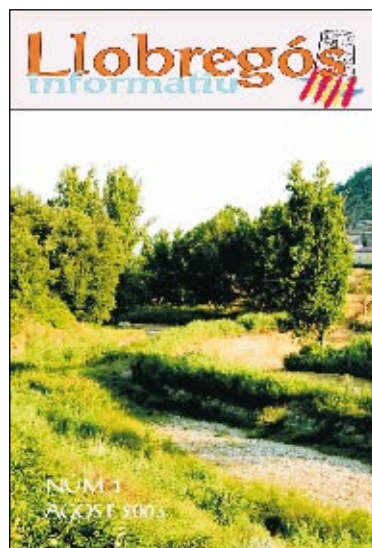
El públic ha de valorar el que rep i com ho rep, i hem d'estar eternament agraïts a la gent que fa possible que puguem tenir aquest servei. La premsa propera és un premi per als locals i un referent per al periodisme. Aquestes publicacions amb

curta tirada però amb gran ambició són les que realment treballen per a trobar i publicar la informació que no es troba a l'abast de tothom, les que ofereixen una plataforma de difusió per a qualsevol tipus de veu. Són llibres populars. I la Vall del Llobregós estaria mancada de l'arxiu impagable que representen aquestes 100 publicacions que ja passaran a la història, gràcies a una decisió presa el 2003 quan a l'agost d'aquell any es va donar el tret de sortida a aquest projecte, una revista que serveix de nexa per unir els diferents pobles de la Vall, que els cohesiona i els aplega sota un mateix sostre. Un servei social a l'abast de ben pocs.

Celebro amb la mà al cor aquest centenar de números del Llobregós Informatiu, un mitjà que he estat seguint de ben a prop els últims anys, i

Estar informats del que passa al nostre voltant més proper és igual o més important que saber el que passa a l'altra punta del món

podria dir sense arriscar-me, que és un dels referents de la comarca. La revista ha sabut adaptar-se als nous temps i als nous mercats havent de lidiar amb un model de negoci tradicional, i sent dels primers mitjans de la zona que va apostar pel món digital. El format web i el consum gratuït de la informació s'ha fet fort, i això suposa un repte gran per a les empreses creadores de premsa convencional en paper. Un repte que poc a poc es va superant. El Llobregós Informatiu és, per tant, un exemple de superació davant la

El primer número del Llobregós

dura crisi del sector i les adversitats amb les que es troba el món del periodisme.

Sempre he considerat la premsa local un mirall per a la meua feina, i inclús l'he estudiat ben a fons. La premsa popular desperta vocacions i és l'escola dels grans periodistes i escriptors, que sent amateurs, hi troben una via per a donar sortida al seu talent. La premsa és el megàfon de la gent, i en la local, on els lectors en són els

propis protagonistes, cal que sigui la mateixa gent qui la faci i la impulsi.

Que aquest número 100 no sigui una frontera per deixar de sumar, i que només sigui l'inici del que queda per arribar. Tots els objectius grans estan formats per petites fites que vosaltres ja heu complert. Que el número a les espelmes que bufareu sigui tan sols un impuls per seguir amb la mateixa ambició que el primer dia.

Jordi Delgado Mora
Periodista

EL PROJECTE PAÍS VIU I EL DESPOBLAMENT DEL MÓN RURAL

RUBEN MORENO

El dimarts 3 de març la consellera de Presidència de la Generalitat de Catalunya Meritxell Budó va rebre una delegació de periodistes d'alguns mitjans associats a l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC) per parlar del Projecte *País Viu* que el Govern va engregar l'estiu passat.

Expliqui'ns d'una forma senzilla en què consisteix el Projecte *País Viu*.

El Projecte de *País Viu* consisteix en una estratègia del Govern per treballar de la mà del territori per evitar el despoblament i l'envelliment del món rural, així com la concentració de persones a les metròpolis. Volem generar una estratègia que doti de les eines necessàries a cadascun dels territoris perquè tothom pugui desenvolupar el seu projecte de vida allà on ha nascut i no hagi de marxar.

Amb les dades constatem que hi ha certes comarques amb un despoblament important; o municipis amb un gran envelliment, cosa que genera conseqüències com el tancament d'escoles o centres hospitalaris. Des del Govern volem, en la mesura del que sigui possible, revertir aquestes situacions. Però no volem fer-ho amb mesures pensades des d'un despatx de Barcelona sinó conjuntament amb el territori, ja sigui els ajuntaments o els agent socials i econòmics de la zona. Cada territori té la seva realitat i per tant s'ha de fer a mida.

Quins actors en prendran part?

La part política hi ha de ser: els ajuntaments i els Consells Comarcals, però acompanyats de la societat civil, és a dir tots els actors que tenen alguna cosa a dir en cadascun dels territoris.

En quines comarques s'ha implementat ja *País Viu*?

Hem començat a Terra Alta, Ribera d'Ebre, el Pallars Subirà i l'Alt Urgell. En aquestes comarques tot just hem constituït les comissions inter-departamentals, ja que des del Govern entenem que no només s'ha d'implicar el departament de Presidència, sinó que tots els departaments –de forma transversal i coordinats des de presidència– han de poder interaccionar des del territori.

Penseu que això es va iniciar l'estiu passat en aquestes quatre comarques perquè eren les que tenien un risc de despoblació més imputant, i ara estem ja en una segona onada. Ara treballem amb les Garrigues i

El paper de la premsa comarcal:

“La premsa local és important a l'hora de generar opinió i participar en la transformació del territori”

RUBEN MORENO

el Ripollès. I segurament després vindran el Priorat i el Berguedà. De fet, ara comença a ser ja una demanda per part del territori.

Pel que heu detectat, té més a veure amb un desenvolupament d'infraestructures clàssiques (trens, carreteres, etc.) o més aviat fer arribar el món 2.0 com la fibra òptica?

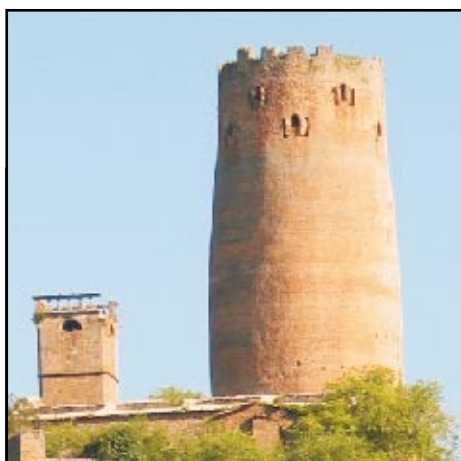
Crec que és tot plegat. S'han de millorar les infraestructures però sobretot ens trobem que ens demanen la connectivitat per poder desenvolupar negocis, la fibra òptica. En aquest moment encara hi ha 13 capitals de comarca que no tenen la connexió de fibra òptica, i des del Govern treballem perquè aquest 2020 totes les capitals de comarques tinguin aquest servei; i al 2023 tots els municipis de més de 50 habitants tinguin ja tota la connectivitat. Per exemple, a la Conca de Barberà, ens hem trobat que hi ha molts indrets on no hi ha connectivitat ni tan sols de telèfon, i molts menys

d'internet, i hem trobat casos de persones que volen muntar un turisme rural i no poden perquè avui en dia les reserves arriben totes via on-line.

Quin paper pot jugar la premsa comarcal en la implementació de País Viu?

La Premsa comarcal pot donar a conèixer aquests plans. La premsa generalista parla de coses molt distintes. Però si tu vols saber què passa al teu municipi, o al poble del costat, t'has de remetre a la premsa comarcal. El premsa local és important a l'hora de generar opinió i participar en aquesta transformació del territori. Des del moment que volem que aquest projecte sigui bilateral, Generalitat i territori, tots els agents del territori són importantíssims; i dintre d'ells la premsa comarcal.

Josep Pérez (Comunicació ACPC)

WWW.
APACTora.org

Fes-te'n soci

Atenció personalitzada per a
avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a
particulars, despatxos,
obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

www.eljardinerdetora.com
658550376

CAL MAS
DE SANT SERNI

25750 TORÀ - LA SEGARRA - LLEIDA
TEL.: 973 473 581 - 676 086 185
FAX 973 473 107 | www.calmas.net

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

**GESTORIA
ASSEGURANCES**

**LABORAL-FISCAL
COMPTABILITATS**

MAQUINARIA AGRÍCOLA

Santa Àgueda a Torà

Carme Santamaria. - Després que el dia 2 de febrer se celebrés la missa de Santa Àgueda amb el repartiment del pa, el dissabte dia 8 va arribar un any més la gran festa. Una festa on les dones hem gaudit d'un bon sopar, un sorteig ple de regals, una animació a càrrec de dos nois que ens van fer ballar a totes les dones, i per acabar un ventall de músics excepcional: primer, amb la banda Neon que no va deixar ningú assegut a la cadira; tot seguit, per no baixar el ritme, el Dj Nuncarguense que feia que la gent seguis animada, i com

a traca final, el gran Dj Marsal Ventura, un geni posant música i fent gaudir tothom va ser la cirereta d'aquest magnífic pastís.

Només queda felicitar l'alcaldeessa, Rosa Burgueño per la gran festa que va preparar ja que feia anys que no es veia el poliesportiu tan ple.

I donar l'enhorabona a la nova alcaldeessa 2020-21, Raquel Molins, a la que desitgem el millor i que de segur que ho farà genial perquè aquesta festa segueixi existint.

Taller de *lettering* a Castellfolit de Riubregós

Ajuntament. - El dissabte 18 de gener, durant els actes de celebració de la Festa Major d'hivern, es va dur a terme un taller de *lettering*, l'art d'escriure bonic. Hi van participar unes vint-i-cinc de persones que van poder aprendre, de la mà de la Sara, de Sara&Bugs, diferents tècniques de *lettering*, com fer els diferents traços amb

els retoladors de pinzell i diferents cal·ligrafies. Era un taller familiar obert a tothom i hi van participar tant petits com grans. Van passar un matí ben divertit i a més tots els assistents es van endur un obsequi per poder seguir practicant a casa aquesta tècnica d'escriptura tan especial.

Torà: formació sobre agressions sexistes

Redacció.- El dia 25 de gener, la sala d'actes de l'Ajuntament de Torà va acollir el programa formatiu per a entitats i ajuntaments en matèria de protocols d'agressions sexistes en espais d'oci.

El Consell Comarcal de la Segarra, des de l'Oficina d'Igualtat, té la voluntat d'engegar un protocol per a la prevenció i l'abordatge d'agressions sexistes en espais d'oci que proposa la Generalitat de Catalunya. Per poder dur a terme aquesta acció, s'ha fet una primer programa formatiu per a entitats i ajuntaments de la comarca.

A la jornada hi van assistir una vintena de persones.

Les entitats de Torà que van participar, amb molt d'interès, van ser: l'Associació de Dones, L'Associació de Joves i l'Associació del Brut i la Bruta. Pel que fa a la participació dels ajuntaments, hi van assistir regidores de Torà, Plans de Sió, Torrefeta i Florejacs i l'Alcaldessa de Tarroja de Segarra, Imma Secanell.

La formació va ser dinàmica i molt participativa; i va girar entorn a la socialització dels conceptes de sexe i gènere; sobre cartellera i publicitat sexista, i finalment sobre què són les agressions sexistes, com es produeixen en els espais d'oci i com fer prevenció i intervenir-hi.

Festa Major d'Hivern 2020 a Castellfollit

Ajuntament.- El dia 22 de gener es va celebrar a Castellfollit de Riubregós la Festa Major d'Hivern. Els actes van començar el dissabte 18 al matí amb un taller de *lettering* i al vespre amb ball amb Elisabeth on hi van assistir una vuitantena de persones, totes de Castellfollit o els seus entorns. A la mitja part del ball l'Ajuntament

va obsequiar a tots els assistents amb un entrepà. La celebració va acabar el dimecres 22 de gener amb una missa en honor a Sant Vicenç a l'església parroquial on es va fer la cantada dels Goigs i on s'hi van poder veure representades totes les generacions del municipi, dels més petits als més grans.

Calçotades a Ardèvol

Ari Martin. - El Centre Cultural d'Ardèvol va organitzar un any més dues calçotades al Local Social del mateix poble, el dia 16 de febrer i el dia 1 de març. A la primera van assistir 153 persones i a la segona 133. En total es van coure uns 5.200 calçots, i es van fer uns

quants litres de salsa casolana que van fer les delícies de tothom. Els dinars contundents, cuinats i servits pels veïns i veïnes d'Ardèvol, i el bon ambient entre els assistents fan que any rere any molts repeteixin i no faltin a aquestes trobades.

VALL DE NÚRIA

 Agermanament Torà - Queralbs

VAL DE NÚRIA
Grup FCC

Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser

www.valldenuria.cat

Dia de la Dona a Castellfollit

Marta Santaulària Rosell.- El dissabte 7 de març es va celebrar el Dia Internacional de les Dones, amb una classe de zumba al local social de Castellfollit de Riubregós. L'activitat va ser organitzada per la recent creada Associació de dones de l'Anoia i l'Alta Segarra dins el marc de la 1a setmana de la igualtat: dones i esport. En l'activitat hi van participar una quinzena de persones de la zona de l'Alta Segarra. Aquest i la resta d'actes que es dugueren a terme al llarg de la setmana

tenien l'objectiu de celebrar, reflexionar i reivindicar els drets de les dones en totes les esferes de la vida pública i privada per tal que la igualtat esdevingui ben aviat una realitat.

Si desitgeu més informació sobre l'associació i els actes que organitza arreu de la nostra comarca o voleu fer-vos-en sòcies, podeu enviar un correu a la següent adreça:

associaciadonesanoiasegarra@gmail.com

Festa de la Candelera a Ivorra

Dolors Simon.- Els dies 1 i 2 de febrer es va celebrar a Ivorra la Festa Major d'Hivern, "La Candelera". Els actes van consistir: dissabte ball a la tarda amb Marc

Anglarill i el diumenge Missa al Santuari de Santa Maria amb la benedicció de les candeles i cantada dels goigs.

Jornada ecològica a Vicfred

Josep Verdés.- El passat 7 de febrer es va realitzar una jornada organitzada pel departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació sobre el desherbatge mecànic de males herbes en parcel·les agrícoles com a alternativa al control químic i molt adequat especialment en finques dedicades al conreu ecològic. Un centenar de pagesos es van inscriure a la jornada que

va ser presentada per un tècnic del servei vegetal del DARP i després es va fer una demostració pràctica del funcionament en parcel·la dels dos tipus de maquinaria per veure in situ quin de les dues feia més bona feina. A Vicfred a dia d'avui ja hi ha quatre pagesos que fan conreu ecològic i l'amfitrió de la jornada va ser el veí del poble, en Joan Capdevila.

Serveis Mèdics Calaf

Medicina general
Fisioteràpia / Rehabilitació / INDIVA Activ
Pilates adaptat a la teva condició física
Podologia
Psicoteràpia
Anàlisis clínics
Carnets de conduir i altres permisos
Revisions esportives
Certificats mèdics

**El teu centre
de referència**

Raval Sant Jaume, 29 baixos - 08280 Calaf
Tel. 93 869 80 47 - informacio@serveismedicscalaf.com
www.serveismedicscalaf.com
Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 13 i de 16 a 19 hores

Trobada de regidors/es de Joventud de la Segarra

Josep Verdés. - El passat 27 de febrer es van reunir a l'Oficina Jove de la Segarra, a Cervera, 13 regidors i regidores dels ajuntaments de la comarca, juntament amb la consellera comarcal de Joventut, Canòlich Fàbrega, d'Ivorra, i el membre de Coordinació Territorial de Joventut, Víctor Saló, per fer balanç de l'any passat i presentar les activitats per al 2020.

En la trobada es va presentar la memòria anual, on s'hi fa un recull dels diferents programes i serveis que s'hi ofereixen per tal de seguir fomentant el suport als joves de la comarca.

S'organitzen un munt d'activitats com ara con-

ursos, tallers, atencions personalitzades, projectes i programes per acompanyar els joves, camps de treball, orientació laboral i formativa, salut jove, mobilitat internacional, suport als ens locals i instal·lacions juvenils, participació i associacionisme, tramitació de subvencions i ajudes etc. etc.

Per últim tots els assistents van constatar que hi ha molt per fer i que són moltes les necessitats que tenen a dia d'avui el jovent de la Segarra i que aquesta Oficina Jove estarà sempre al peu del canó per buscar solucions recolzant i assessorant en tots els reptes futurs que vagi tenint la joventut.

VilaConnect a Massoteres

Dani Vidal. - El Consell Comarcal de la Segarra ofereix una aplicació des de la qual els ajuntaments de la comarca poden informar els veïns dels avisos, pregons, esdeveniments, notícies... També permet participar en enquestes, localitzar establiments en un mapa, explorar enllaços d'interès i altres.

L'aplicació mòbil es diu VilaConnect (disponible per

a Android i IOS) i es pot descarregar de manera gratuïta a través de Google Play, i escollir el municipi.

Des del passat mes de gener un dels municipis que ja disposen d'aquest servei és Massoteres. Per consultar-ne tota l'actualitat també es pot fer a través del web <http://massoteres.ddl.net>.

Calonge: benvinguda als nadons

Ajuntament.- El passat 6 de març l'Ajuntament de Calonge de Segarra va lliurar, com a obsequi de benvinguda, una canastreta amb productes per al nadó a l'Abril Guixé Prat, nascuda el 27 de gener de 2020,

filla del Joan i la Sara de la casa la Roca. D'aquesta manera, l'Ajuntament continua amb la tradició de donar la benvinguda als nadons calongins nascuts recentment.

Ivorra va al Teatre

Dolors Simon.- El diumenge 8 març, una colla d'ivorrans vàrem anar a la sala Gran del Teatre Nacional de Catalunya a veure *Justícia*, de Guillem Clua. Dirigida per Josep M. Mestres, té una durada de quasi tres hores i, tot i que el tema era molt profund, va ser molt distreta.

L'obra presenta una proposta on el passat i el present es donen la mà, per fer un repàs a totes les

injustícies que hi ha en el món, les personals també. Una gran obra, amb un repartiment de luxe amb actors com Josep M. Pou, Vicky Peña, Manel Barceló, Roger Coma, entre altres.

Al acabar, com era el dia de la Dona, tots els actors i personal del teatre van sortir a l'escenari i es va llegir un manifest amb un seguit de reivindicacions a favor de les dones, que va ser fortament ovacionat.

El conseller comarcal de Turisme visita Calonge de Segarra

Ajuntament. - El passat 4 de març el conseller de Turisme del Consell Comarcal de l'Anoia, Daniel Gutiérrez, acompanyat per la tècnica comarcal de Turisme, Elisabet Andreu, es va reunir amb el regidor de Turisme, Marcel·lí Castells, i l'alcalde, Xavier Nadal.

En la reunió de treball el conseller comarcal va exposar el pla de treball en matèria de Turisme i les línies a seguir en aquest àmbit. L'Ajuntament, per la seva part, va explicar els projectes turístics vinculats amb

patrimoni que està realitzant al municipi i els que es volen dur a terme durant la legislatura. Es van tractar altres temes com la possible vinculació de l'Ajuntament de Calonge de Segarra amb "Anoia Turisme", així com també altres col·laboracions entre les dues entitats en aquest àmbit.

L'Ajuntament valora molt positivament i agraeix la visita del conseller comarcal al municipi de Calonge de Segarra.

Calçotada a la Molsosa

Rosa Vila. - El diumenge dia 7 de març, vam fer la calçotada a la Molsosa que va reunir unes 100 persones per delectar uns bons calçots, però sense faltar les mongetes, la botifarra, la carn i les cornes de porc. Per postres taronja, flam i unes pastes de full. Tot regat amb

vi i cava. Tot i que va ser un dia amb molt de vent i va ser difícil fer els calçots i menjar-los —el pitet el tenim sempre a la cara—, no va deixar de ser una bona trobada amb els amics. Sort que després ens vam entaular dins el local social.

Efectes del temporal “Glòria” al Llobregós

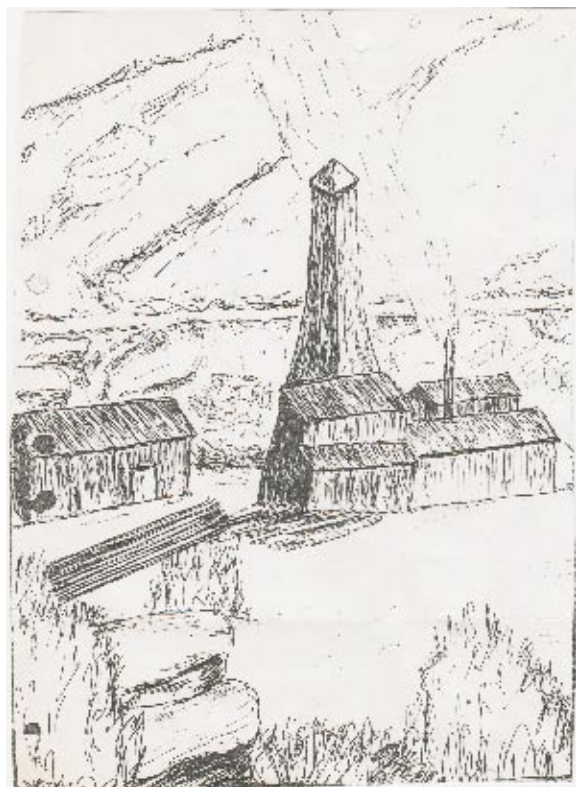
Rosa Vila. - Entre els dies 20 i 23 de gener el temporal “Glòria” també es va deixar sentir a la Vall del Llobregós. Tot i que les continuades pluges van fer revenir les fonts, netejar l'ambient i remeiar els mesos de sequera en els nostres camps, també hi han haver afectacions importants en infraestructures i serveis.

Una de les destrosses més greus va afectar l'accés a la masia de les Bases del terme de la Molsosa. Una gran esllavissada amb important moviment de terra, va provocar un trencament i desplaçament del camí, afectant més de 250 m, a més de marges i conreus de diferents figues. La recuperació d'aquest camí no serà fàcil, ja que tota la zona ha quedat inestable i els tècnics no poden garantir la estabilització del terreny. En aquest moment el camí està lògicament tallat al trànsit i s'han demanat ajuts a diferents administracions per poder fer-hi front. Mentrestant, les persones que hi viuen, per accedir a la masia han de fer un recorregut més llarg i per camins en molt mal estat.

Marges de pedra seca esllavissats, murs de tancament caiguts, desbordament del riu Llanera i altres destrosses les mostrem en aquestes fotografies que donen idea del pas del temporal.

SAL POTÀSSICA A LA VALL DEL LLOBREGÓS

El segle passat es van fer diferents prospeccions per determinar l'existència de sals potàssiques a la Vall del Llobregós, al temps que es descobrien les mines de Cardona i Súria

Dibuix de la sonda instal·lada a Torà fet per Jaume Coberó a partir d'una fotografia molt fosca publicada en l'escrit de Mn. Xavier Bosch al "Diario de Barcelona" el 27/06/1922.

Durant el primer terç del segle passat l'Estat Espanyol va oferir concessions per fer sondejos encaminats a trobar potassa a Cardona i altres poblacions. La febre de la sal potàssica, al descobrir-se els primers indicis a Súria, es va estendre ràpidament.

Foren varies les empreses privades que compraren drets per fer sondejos en diversos indrets. La nostra Vall del Llobregós, al trobar-se en l'anticlinal de Cardona, també formava part de possibles prospeccions.

Els primers sondejos dels que tenim constància varen fer-se durant la primera Guerra Mundial (1914-1918) a Sanaüja i Vilanova de l'Aguda. El fet d'haver-hi fonts d'aigua salada amb un percentatge alt de potassa en aquesta darrera població, va fer que l'empresa Fodina comprés els drets i efectués quatre perforacions en el seu terme; les tres primeres varen arribar a una profunditat de 751 a 873 metres i es va trobar sal comuna pura i una mica de potassa, mentre que la quarta per-

LEDS C4

outlet
BOTIGA

De dimarts a divendres, de 10:00 a 14:00 i de 16:00 a 20:00
Dissabte, de 10:00 a 14:00

Afores s/n, Torà
973 468 121

El primers sondejos van ser a Sanaüja i Vilanova de l'Aguda cap al 1914. El següents foren a Castellfolit de Riubregós al 1921 i el lloc escollit va ser a prop de cal Marquès

foració es va suspendre als 450 metres per dificultats mecàniques. La mateixa empresa va fer una perforació a Sanaüja i va arribar fins als 785 metres i va trobar guix i capes de sal amb poca potassa¹.

Més endavant, l'any 1918 els enginyers de mines César Rubio i Agustín Marín de l'*Instituto Geológico de España* varen publicar el seu treball *Sales potásicas de Cataluña* en el que donaven a conèixer la possible existència d'un jaciment de potassa en l'anticlinal de Cardona i Súria².

El govern d'Espanya va encarregar a quatre enginyers de mines de l'Institut Geològic encapçalats per Agustín de Larragán, l'estudi de la quantitat de sals potàssiques que podia haver-hi en la conca del Llobregós. Atés que els estudis donaven probabilitats d'èxit, es va encomanar a la societat Tréfort, de Brusel·les, l'encàrrec de fer els sondejos pertinents. Aquesta empresa va enviar a Catalunya quatre tècnics, tots ells alemanys, que van decidir fer el primer sondeig a Castellfolit de Riubregós³.

El lloc escollit va ser a prop de cal Marquès, i va començar el dia 3 d'agost de 1921 i va acabar el dia 9 de desembre. Fins els 448,65 metres es va fer la perforació mitjançant percussió i es va trobar marga salada (cals i argila), i a partir d'aquí es va fer per rotació i es varen trobar unes vetes de potassa. Segons els geòlegs "el dia 9 de desembre, als 897,92 metres, comprovat el plec de les capes i sent molta la profunditat del pou per a tallar de nou el *criadero*, es va suspendre el sondeig"⁴.

A Torà el sondeig va començar el dia 15 d'abril de 1922 i va durar fins al 9 de novembre. Es va fer sota la carretera que mena a Llobera, a uns setanta metres de cal Porta. Es va perforar fins a 1.215,45 metres i es va trobar força potassa, però segons els geòlegs "per

poder continuar un nombre de metres indefinit, i estar ja al límit del contracte, no va haver-hi més remei que donar l'ordre de parar". El dia 10 es varen col·locar uns termòmetres per mirar els graus geotèrmics que es van retirar el dia 12 i es va procedir a tancar la perforació. Els primers 333,30 metres es van fer amb percussió i els restants 882,15 amb rotació, amb una mitjana de 8 metres diaris⁵.

Segons Mn. Xavier Bosch, que va visitar el sondeig de Torà quan estava als 320 metres, la perforació es feia mitjançant una gran barrina moguda a vapor, auxiliada amb aigua per fer les capes superiors, i d'un tub amb una corona de diamants al extrem per tallar les capes de sal, segons li va explicar Josep Miró Vitora, de Calaf, que era ajudant dels enginyers⁵.

Ens havia dit Jaume Coberó que Ramon Sunyer, de cal Pelegrí de Torà, que va treballar els nou mesos que va durar el sondeig de Torà, li va explicar que la torre de fusta de la sonda era tant alta que es veia des de la plaça de la Creu.

Ramon Torné

¹ *Mapa Geológico de España* num. 121. Fulla 329. Ponts 1949. Pàgines 25-26.

² Andreu Galera. *L'enginyer Emili Viader i el descobriment de la conca potàssica catalana*. Pagés editors. 2009.

³ Mn. X. Bosch. *Sales potásicas en la Cuenca del Riubregós*. Diario de Barcelona. 27/06/1922.

⁴ *Mapa Geológico de España* num. 361. Guissona 1950. Agustín de Larragán. Pàgines 43-47.

⁵ Mn. X. Bosch. *Ibidem*

Ctra. de Calaf, 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 473 125
25750 - Torà

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 - Guissona

CERÀMICA RAJOLES ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

**Taller SANTI
SANAÜJA**

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)

Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18

e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 547 consangil@telefonica.net

Agent
sol lastrader

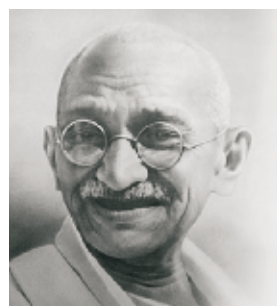
Plaça de la Creu, 3
25750 - Torà
Tel. 973 473 317
Fax 973 473 644
info@cofisco.es

WWW.
valldellobregos

**Què hi
trobaràs?**

Presentació
Situació
Municipis
Racons d'interès
Les masies
Rutes
La natura
La prehistòria
La frontera
L'art medieval
El barroc
L'arquitectura
popular
Paisatges
Festes i tradicions
Serveis

Llobregós
Informatiu

***Cuida els teus pen-
saments, perquè es
convertiran en les teves
paraules. Cuida les te-
ves paraules, perquè es
convertiran en els teus
actes. Cuida els teus
actes, perquè es conver-
tiran en els teus hàbits.
Cuida els teus hàbits,
perquè es convertiran
en el teu destí.***

Mahatma Gandhi

REPOSICIÓ DE SENYALS A LES RUTES DEL LLOBREGÓS

L'estiu de l'any 2009 un incendi va afectar bona part de l'Espai Natural de la Vall del Llobregós, inclòs en el PEIN-Xarxa Natura2000, principalment al terme de Sanaüja

Punt informatiu de Granollers (Torrefeta i Florejacs)

Ara, promogut per l'Associació Espai Llobregós, s'ha reposat tota la senyalització afectada per aquell incendi, que inclou panells informatius generals, temàtics d'elements de l'entorn, panoràmics i de les diverses rutes marcadess dins l'Espai. S'ha actualitzat la informació dels panells, donant-li també un format més atractiu i s'ha desbrossat el tram de ruta de la costa de Pinyol. Les obres, que ha dut a terme l'empresa Geosilva, s'han realitzat durant els mesos de desembre i gener, amb un cost de 26.464 euros.

L'incendi de la Donzell d'Urgell va ser el major incendi del 2009 a Catalunya, i el més virulent de la dècada a les comarques de Ponent. Es va iniciar en una línia elèctrica i va afectar un total de 5.700 ha, entre zones de conreu, zona arbrada i matollar. El jutjat de Balaguer

va condemnar Endesa com a causant de l'incendi, dictant una indemnització de 4,5 M euros per sufragar les despeses d'extinció dels bombers i agents rurals, els danys ambientals i als damnificats, entre els quals hi havia els ajuntaments de Sanaüja, Cabanabona, Vilanova de l'Aguda, Agramunt i Oliola.

Josep M. Santesmasses

Punt informatiu del Mas del Sot (Biosca)

L'APACT, PREMI SIKARRA 2020

La Fundació Jordi Cases i Llebot i el Fòrum l'Espitllera, organitzadors del Premi Sikarra, guardonen l'Associació de Patrimoni Artístic i Cultural de Torà, pel manteniment i projecció del patrimoni de la Vall del Llobregós durant més de 40 anys. Ens congratulem!

La Fundació Jordi Cases i Llebot i el Fòrum l'Espitllera, organitzadors del Premi Sikarra, van decidir guardonar, en la novena edició de la convocatòria, l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà (APACT), pel manteniment i projecció del patrimoni de la Vall del Llobregós durant més de 40 anys.

L'APACT, entitat fundada per l'historiador toranès Jaume Coberó l'any 1979, té una dilatada trajectòria en la recuperació i la posada en valor del patrimoni històric de la Vall del Llobregós. Pel que fa a la difusió del patrimoni, en destaca la Caminada Popular de Torà que organitzen des de fa 39 anys, però també en destaca per la dinamització i suport a les festes més emblemàtiques de la capital del Llobregós com són el Brut i la Bruta, el Roser o Santa Àgueda.

El 1995 va recuperar la tradició de la cursa Cós de Sant Gil. També ha promogut el sender "GR-170 Vall del Llobregós" del qual en fa la senyalització i el manteniment. A més dels volums editats pel seu impulsor Jaume Coberó, també ha deixat petjada en el treball de l'*Inventari del patrimoni arqueològic, arquitectònic i artístic de Torà*, i en l'edició de la revista local bimestral *Llobregós Informatiu*.

L'any 1980 va liderar una subscripció popular per adquirir l'antiga església del convent de Sant Antoni

de Pàdua, i va portar a terme les obres de reforma i condicionament d'aquest monument que avui és utilitzat com a local cultural del municipi. Pel que fa a la recuperació d'espais, l'any 1979 va fer la neteja i restauració del forn comunal medieval, convertint-lo en el Museu del Pa de Torà. També gestiona la Casa de Cultura Cal Gegó, que dona cabuda a exposicions i manté l'espai com a museu de la vila.

La tasca que des del voluntariat ha portat a terme l'APACT fa que avui sigui un referent cultural a la Vall del Llobregós i a la Segarra. El passat 29 d'agost en el decurs de les festes locals l'Ajuntament de Torà ja va retre tribut a la seva trajectòria.

L'organització del premi ha ajornat l'acte de lliurament, que estava previst per al dissabte 21 de març a les 7 de la tarda al Casal de Calaf.

Els guardonats rebran una escultura de l'artista Anna Marín-Gálvez que reproduïx la moneda Sikarra, adquirida per l'Espitllera i la Fundació Jordi Cases, documentada fa 2.300 anys i que s'exposa al Museu Comarcal de Cervera.

El premi Sikarra es lliura a persones i entitats per la seva contribució a la divulgació, estudi, projecció, justícia i cohesió social de la Segarra. En anteriors edicions ha estat atorgat a la federació d'Entitats de Cervera Seny Major, l'Associació Cultural Baixa Segarra de Santa Coloma de Queralt, la poetessa Rosa Fabregat, la Cooperativa La Garbiana de Tarroja, la Cooperativa l'Olivera de Vallbona, Càritas Diocesana de Cervera, els Amics de l'Arquitectura Popular i a l'activista cultural Armand Forcat.

PREPARANT FESTES A PRADES

I amb la primavera,
arriben els dies de festa
a Prades de La Molsosa

El dia 3 de maig celebrarem la XXI Fira de Sant Ponç de Prades. Enguany preparem la Fira amb algunes novetats. Ja des de fa uns anys hem volgut que les parades dels nostres petits carrerons siguin de productores i productors del nostre voltant, i que la gent marxi del nostre poble amb un bon assortit de productes del país. A la vega-da, tornarem a gaudir amb la trobada de La Diatònica, que omplirà els carrers de música i danses.

Les novetats d'enguany van encami-nades a oferir espais de coneixements a totes aquelles persones que es vulguin apropar el dia 3 de maig al nostre poble. Així doncs, estem treballant per poder oferir:

- Una demostració de cuina amb productes del país, a càrrec de la cooperativa Territori de Masies.
- Un espai d'intercanvi de llavors de varietats locals d'horta amb tot el que això comporta.
- Una jornada tècnica i possible demostració de maquinària per als agricultors/es del nostre voltant, en col·laboració amb l'Escola Agrària del Solsonès.

A banda de les novetats, tornarà a sortir a la llum la nostra publicació anual de *La Fornal* –ja en seran 21–,

on hi participen totes les cases del poble aportant les seves experiències i històries. Perquè un poble sense persones i sense història és un poble mort.

Però no només treballem per poder oferir-vos una bona Fira. Tornarem a fer la trobada de Pradenques i Pradencs el proper 7 de Juny, la revetlla de Sant Pere el 27 de Juny i la Festa Major el 19 de Juliol.

Ens agrada que ens vingueu a veure, ens agrada poder-vos explicar qui som i d'on venim i, sobretot, ens agrada explicar-vos perquè ens estimem tant aquest petit racó de món!

Associació Cultural de Prades

TRANSPORTS MOLINS

transportsmolins@gmail.com

Jordi - 652 106 427
c/ Nou, 6 - 25750 Torà

TALLER AGRÍCOLA NOGUEROLA

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

CARNAVAL A

El Brut i la Bruta de Torà

El tret de sortida de les festes de Carnaval, cada any el fan a Torà amb la Festa de la Llordera on els protagonistes són el Brut i la Bruta i totes les seves comparses i l'animació que sempre provoca, amb el pregó, la rua del carnaval, el ball de disfresses i la

participació també dels més menuts amb la seva rua infantil i del concurs de guarniment de balcons. Aquest any s'ha celebrat el 25 aniversari de la geganta Bruta, sortida del taller de Caserres de Solsona. La festa es va celebrar els dies 14 i 15 de febrer.

Carnaval a l'escola Sant Roc

El divendres dia 21 de febrer la comunitat educativa de l'escola Sant Roc es va disfressar amb un sac de paper taronja on hi havia l'escut del poble de Castellfolit de Riubregós. Les quatre poblacions de la ZER Vent d'Avall anaven amb el seu escut ja que treballem conjuntament

el projecte del poble. La tarda va ser divertida ballant i passejant pels carrers amb el senyor Carnestoltes. En arribar al poliesportiu els nens grans de l'escola van llegir el pregó i seguidament vam cremar el rei de la gresca i dels poca-soltes.

Carnaval festiu a la Molsosa

El dia 9 de febrer a la Molsosa es va fer el sopar i ball de carnaval, tot un èxit com sempre. Aquest any va aplegar forces persones, primer amb un sopar fet per las bones "CUINERES" de La Molsosa, i després el ball ben animat

amb el Jordi Casellas. Durant la festa es varen fer varis sortejos amb una cistella de productes, tortells i moltes coses més. Molta gent disfressada tal com podeu veure a la fotografia, joves i grans ens ho vam passar molt bé.

L'escola d'Ardèvol celebra un Carnaval intens

Durant la setmana del 2 al 6 de març es va celebrar el Carnaval a l'escola d'Ardèvol. Seguint les instruccions esbojarrades de la reina Carnestoltes els alumnes cada dia van anar canviant de vestuari: pijama, pentinats estranys, bates solsonenques de Carnaval, disfresses de persones famoses... El darrer dia, es va combinar temàtica espor-

tiva i de material escolar, per celebrar una rua pel poble acompanyada per dos acordionistes. També van rebre la visita de l'emissària de la reina Carnestoltes, que va aprofitar per fer un discurs ben divertit. Per posar punt i final a aquesta setmana tan intensa, infants, mestres i famílies van cremar la reina Carnestoltes.

Dijous Llarer a l'Escola de Castelfollit

Com cada any, l'escola celebra el dijous llarder. Enguany aprofitant que estem treballant el projecte del poble de Castelfollit, vam anar a fer una caminada a l'ermita dels Sant Metges de Marçà. Els nens grans de l'escola van fer la ruta amb bicicleta i els altres cami-

nant. Ens va fer un dia esplèndid i tothom va gaudir de l'excursió. Agraïm la companyia i ajuda de l'avi Melitón i de les mares Marta i Idoia. També s'hi van apuntar dos dels nostres exalumnes. Segur que repetirem l'experiència!

Dijous Llarer a Pinós, Ivorra i Sanaüja

L'Associació de la Gent Gran de Pinós va fer un berenar dolç i salat per celebrar Dijous Llarer, mentre que les senyores d'Ivorra van gaudir del Dijous Gras amb bombons després d'una classe de gimnàstica ben

divertida amb globus. Per la seva banda, les alumnes de gimnàstica de Sanaüja també van inflar globus i a continuació, seguint la tradició, van menjar una cosa de greixons. (Assumpció Caellas)

EL CASTELL DE MIRAMBELL

**Finalitzades les
obres de consolidació
i adequació de les
restes del castell
de Mirambell**

Aquest castell, situat en el nucli de població de Mirambell, del municipi de Calonge de Segarra, està situat dalt del puig, a l'entorn del qual s'agrupen les cases, sobre la carretera que va de Calaf a Cervera. D'aquesta construcció de planta poligonal només se'n conserven parcialment tres de les cinc o sis façanes.

Declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) data de la primera mitat del segle XI, primer com a lloc de guaita, tot aprofitant les característiques topogràfiques i el lloc estratègic on s'emplaça. Al llarg del temps s'han anat enderrocant alguns murs i altres elements singulars, com ara fa una trentena d'anys, quan s'hi

va construir el dipòsit d'aigua per abastir la població. Durant els darrers anys, però, s'han realitzat una sèrie d'intervencions destinades, primer a adequar l'accessibilitat per a vianants a l'entorn immediat del castell. Així en el 2014 es va millorar l'accés al recinte mitjançant la construcció d'unes escales, amb les corresponents baranes de protecció, i l'adequació de la pavimentació a base de sauló a l'esplanada superior per tal de facilitar-hi el trànsit de vianants.

Posteriorment, l'any 2018, es va elaborar l'estudi arqueològic de les restes del castell, pas previ per a la definició de les intervencions de consolidació i adequació de les restes. Recentment s'han realitzat

Jordi Clavier

Fuster ebenista

Mobles a mida, portes, parquet, sostres,
finestres i revestiment de parets.
Persianes, mosquiteres de tot tipus i reparacions...

Treballs a tota la comarca

649 029 827

Massoteres

info@fusteriaclavier.com
www.fusteriaclavier.com

CEREALS I LLAVORSTORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Durant l'Edat Mitjana va ser un enclau molt important de la casa dels Cardona

les darreres actuacions que han consistit en la consolidació de paraments, de l'antic portal i de la finestra; el rejuntat i el coronament de murs; la delimitació del contorn i protecció dels elements d'interès interiors; la pavimentació i l'execució d'una passarella; i l'adequació de la zona de pas interior i d'un pas perimetral extradós de murs.

L'actuació ha tingut un cost de 65.000 euros i ha estat finançada en la seva totalitat per la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. Acabades les fases de consolidació i adequació de les restes del castell de Mirambell, l'Ajuntament està treballant per dur a terme la museïtzació de tot el conjunt.

El castell de Mirambell va néixer com una torre de defensa i vigilància. La primera documentació data de l'any 1039, a partir d'un testament on la vescomtessa Engúncia, vídua de Ramon, vescomte d'Osona, esmenta Mirambell com una de les seves propietats i fa una deixa de terres del seu terme al monestir de Sant

Pere de Casserres (Osona). Posteriorment fou propietat dels Cardona, ja que el 1086, el vescomte Ramon Folc deixa en testament la meitat de l'alou de Mirambell al monestir de Sant Pere de Casserres i l'altra meitat a la seva muller Ermessenda. El 1102 Bermon de Cardona féu una donació a diversos monestirs (Santa Maria de Solsona, Sant Jaume de Calaf i Sant Pere del Mont) de tot allò que tenia al lloc de Mirambell. El 1143 el seu fill Bernat donà a la seva germana Ermeniarda l'alou que tenia al castell de Mirambell.

Els Cardona tenien el castell encomanat a diversos castllans, com ara, a la primera meitat del segle XII, a Berenguer Sendred, al qual succeí el seu fill Arnau i, des del 1170, hi consta una família cognomenada Mirambell, que donà diferents fills per a monjos de Sant Pere de Casserres, com el monjo Arnau de Mirambell el 1235, o el prior Ramon de Mirambell (1257-63). Al segle XIV, el castell de Mirambell també consta com a una de les propietats dels Cardona.

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Dúries / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquema
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embonats Neuromusculars
- Altres teràpies

**PODOLOGIA
TORÀ**

*Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ*

630-111-145

podologiatora@gmail.com

Calaf: Davant de la pandèmia COVID-19

Calaf engega una xarxa de veïnatge per vetllar per les persones vulnerables

Davant la situació d'excepcionalitat que estem vivint com a país, i ateses les mesures de contenció preses de forma coordinada entre l'Ajuntament de Calaf, diferents veïns i veïnes i els serveis socials, es promou la iniciativa "El bon veïnatge, projecte d'apadrinament" amb què s'obre un registre de persones padrines que puguin donar ajuda a la població que es troba en situació de vulnerabilitat.

Per ser padrina cal tenir més de 16 anys i no estar diagnosticada ni presentar cap dels símptomes del Covid-19 i es considerarà persona vulnerable qualsevol persona de més de 65 anys o persones amb alguna patologia crònica i/o pluripatologies, immunosupressió congènita o adquirida, símptomes del Covid-19.

Per tal d'afegir-s'hi, ja sigui com a persona vulnerable o com a padrina cal trucar al 900 92 92 09.

D'altra banda, també s'ha establert una xarxa de coordinació entre diferents ajuntaments dels municipis de l'Alta Segarra per tal de compartir necessitats, accions o persones voluntàries si fos necessari i també s'estarà amb contacte amb el Consell Comarcal.

el bon veïnatge
projecte d'apadrinament

COORDINACIÓ:

PERSONA VULNERABLE Necessites suport durant aquests dies? Truca a aquest telèfon per demanar suport	VOIS SER PADRINA? Vols ajudar a les persones que necessiten suport? Truca a aquest telèfon per oferir-la
--	---

900 92 92 09
Ajuntament de Calaf
TELÈFON GRATUÏT D'EMERGÈNCIES
DE CALAF

UN PROJECTE DE COORDINACIÓ ENTRE VEÏNS I VEÏNES I ELS AJUNTAMENTS DE:
CALAF - ELS PRATS DE REI - ST.MARTÍ DE SENJERIGUES - CASTELLFOLLIT - COPONS
PUIGALT - CALONGUE DE SEGARRA - YEGONNA - ST.PERE SALLADINERA - I EL CONSELL COMARCAL

- # jardineria
- # manteniments
- # gespa natural i artificial
- # podes
- # instal·lació de reg
- # plantes i accessoris a l'engròs
- # tancaments metàl·lics i de fusta
- # tractaments fitosanitaris
- # treballs amb fusta
- # venda de sal

Igualada - Catalunya central

www.calhuguet.cat

[@roger@calhuguet.cat](mailto:roger@calhuguet.cat)

[655 633 520](tel:655633520)

[93 625 51 43](tel:936255143)

El projecte “El bon veïnatge” està coordinat entre veïns i veïnes de Calaf, l'Ajuntament i els serveis socials. Per apuntar-s'hi, cal contactar amb el telèfon 900 92 92 09 tant si es vol fer de persona voluntària com si es tracta d'una persona vulnerable que necessita suport

el bon veïnatge
projecte d'apadrinament

TASQUES I PROTOCOL:

TASQUES PADRINXS: TRUKAR DIÀRIAMENT A LA PERSONA AMB RISC DE VULNERABILITAT AIUDAR A ACLARIR POSSIBLES DUBTES DE LA PERSONA FER LA COMPRA DE PRODUCTES DE PRIMERA NECESSITAT DE LA PERSONA PASSEIG DE LA MASCOTA DE LA PERSONA COM A PADRINXA TINDRÀS UNA PERSONA DE REFERÈNCIA DE L'EQUIP GESTOR COORDINAR-TE I EXPLICAR EN TOT MOMENT LES TASQUES QUE ESTÀS DUENT A TERME A LA PERSONA DE REFERÈNCIA	PROTOCOL: EN CAP CAS POT HAVER CONTACTE FÍSIC AMB LA PERSONA VULNERABLE DEIXARÀS LA COMPRA AL PORTAL O REPLÀ DE CASA SEVA LA PERSONA VULNERABLE ET DEIXARÀ L'IMPORT DE LA COMPRA AL PORTAL O REPLÀ DE CASA SEVA LA MASCOTA SERÀ ENTREGADA SENSE CONTACTE FÍSIC. S'HAURÀ DE DEIXAR LLIGADA AL PORTAL O REPLÀ DE CASA SEVA UTILITZARÀS MASCARETA I GUANTS, I SEGUIRÀS LES RECOMANACIONS DE SALUT
--	--

UN PROJECTE DE COORDINACIÓ ENTRE VEÏNS I VEÏNES I ELS AJUNTAMENT DE:
CALAF - ELS PRATS DE REI - ST.MARTÍ DE SÈRGUJOLLES - CASTELLFOLLIT - CORONS
PUJALT - CALONGE DE SEGARRA - YEGANA - ST.PERE SALLAVINERA - I EL CONSELL COMARCAL

el bon veïnatge
projecte d'apadrinament

En una situació d'excepcionalitat que estem vivint com a país, i a l'estar en mesures de contingència pretes, veiem necessari a la coordinació de manera ordenada i responsable, d'acord amb la normativa vigent.

Per això, s'obra un registre de PERSONES PADRINES que pugui donar ajuda a la població que es troba en situació de vulnerabilitat.

POTS SER PERSONA PADRINA SI: TENS MÉS DE 16 ANYS NO HAS ESTAT DIAGNOSTICAT O NO PRESENTES CAP DELS SÍMPTOMES DEL COVID-19	ETS PERSONA VULNERABLE SI: TENS MÉS DE 65 ANYS TENS ALGUNA PATOLOGIA CRÒNICA I/O PLURIPATOLÒGIES TENS IMMUNOSUPRESSIÓ CONGÈNITA O ADQUIRIDA TENS ALGUN DELS SÍMPTOMES DEL COVID-19
---	--

UN PROJECTE DE COORDINACIÓ ENTRE VEÏNS I VEÏNES I ELS AJUNTAMENT DE:
CALAF - ELS PRATS DE REI - ST.MARTÍ DE SÈRGUJOLLES - CASTELLFOLLIT - CORONS
PUJALT - CALONGE DE SEGARRA - YEGANA - ST.PERE SALLAVINERA - I EL CONSELL COMARCAL

Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis
Tenim números abonats de tots els acabaments
Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya

LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF
C/ Sant Jaume, 31
08280 CALAF
Tel. 93 869 91 54
loteriaelmercat@hotmail.com

el QUIOSC del passeig

Passeig Santa Calamanda, 12
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF
quioscpasseig@gmail.com

AUTOESCOLA
 ROS

Tels. 625 675 150
 973 551 011

c/ Fluvià, 34
 25210 - Guissona
autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant JAUME TARRUELLA, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

Josep Viladrich I

Pintura i decoració

c/ Occident, 12
TORÀ

973 473 455 676 088 392

RESOL **SOLSONA**

C/ Sant Nicolau, 4
 Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
 Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
 Tel i Fax 973 473 181
 25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC **R. R.**

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
 ☎ (973) 47 33 27
 25750 TORÀ (Lleida)

PERRUQUERIA

M^a RME

DONA-HOME
 Plaça del Vall nº 8, TORÀ
 Tel. 973 473 106

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panells de fusta i panells d'imitació pedra

Josep Mª Tasies
 pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
 C/ Sant Jaume, 2
 25750. Torà (Lleida)

joanjo84@gmail.com

CAMINADA POPULAR DE TORÀ

**Malgrat tot, ja tornem
a tenir la caminada aquí.
Reserva't el 26 d'abril**

En el moment de fer aquest escrit hem començat el confinament a casa, pot ser la caminada no es podrà fer, i es publicarà un article que no té ni cap ni peus, però cal pensar en positiu.

Venim de passar dies difícils, estranys, diferents, aïllats, confinats... Però sembla que això va de baixa i ja podem tornar a fer vida normal. De quina millor manera ho podem fer que tornant a gaudir del nostre entorn, de la natura que ens envolta, de racons que tenim, amb amic, amb veïns... I és que la caminada de Torà va d'això: de passar un bon dia, de fer un petit repte, un esforç una mica per sobre del que estem acostumats.

Portem ja 39 anys fent la Caminada Popular de Torà

La proposta d'enguany es podria dir "Ruta de com l'home interfereix en la natura per aprofitar els seus recursos i sense voler fa veritables obres d'art", però aquest títol era poc comercial. Ens hem quedat amb "Visita als Plans de Vicfred: el Pou de Madern".

Arribarem fins a aquest emblemàtic Pou, perfectament adreçat per l'home, i abans hurem estat al pantà de la bassa de Palouet, fet per humans però albergant molta vida i, només sortir de Torà, veurem el Pont del Diable, possiblement un aqüeducte. Tres llocs amb molt d'encant que descobrirem plegats.

No us volem donar més pistes, veniu, confieu en nosaltres com feu sempre i gaudiu de la [#caminada-detorà](#)

Fitxa tècnica

- **Data:** diumenge 26 d'abril de 2020
- **Sortida:** 9,00h de les Piscines Municipals de Torà.
- **Recollida de dorsals:** el mateix dia de la caminada a partir de les 8,15h.
- **Arribada:** Piscines Municipals de Torà.
- **Ruta curta:** al km 2,5 coca i xocolata i botelleta d'aigua i al km 9 pa amb oli i fuet i aigua.
- **Ruta llarga:** al km 2,5 coca i xocolata i botelleta d'aigua, al km 9,5 fruita i aigua, al km 16 pa amb oli i fuet i aigua.
- **En acabar:** a Torà, tots els participants tindran dret a un entrepà de botifarra, fruita i beure.

Inscripcions

- **Inscripció anticipada:** 10,00 euros (fins 19/04/2020)
- **Inscripció el mateix dia de la caminada:** 12,00 euros, 45 minuts abans de la sortida sempre i quan no se superi el límit de participants.
- **Per fer inscripcions anticipades:** fins al dia 19/04/2020:
 - A Cal Miramunt
 - IBAN ES09 2085 9496 5701 1272 2364
 fent constar: Caminadatorà X (nº) adults, X (nº) menors
 - Fins a 10 anys el dorsal és gratuït, els nens/es han de venir acompanyats d'un adult que se'n faci responsable.
- **Recollida de dorsals:** el mateix dia a partir de les 8,15h. Inscripcions anticipades portar resguard.

EL CORONAVIRUS COM A OPORTUNITAT

El brot de Covid-19 a la Xina ha tingut un impacte significatiu en les empreses i les indústries del país. A mesura que la Xina intenta equilibrar els imperatius entre el control de malalties, la recuperació econòmica i el moviment de la població, s'espera que el creixement anual del PIB es minori entre un 5% i 5,5% per al 2020. Però potser més important que el creixement econòmic és l'oportunitat que es dona a un entorn de vida segur i saludable.

Estan sorgint nous models de negoci, especialment en sectors com ara salut, logística, consultoria, oficina *on line*, entreteniment, venda de serveis i educació. La digitalització és el futur. El brot és una oportunitat per remodelar i implementar estratègies digitals. Al seu torn, la nova era crearà noves oportunitats.

El desenvolupament de capacitats i la creació de nous valors són clau per a una transformació del món verd. És una oportunitat.

Els mapes han mostrat una caiguda dràstica en la contaminació de l'aire de la Xina després de la quarantena pel Covid-19. Amb sort, l'aire més net proporcionarà una mica d'alleujament a mesura que el gegant asiàtic faci front a un nou *coronavirus* que afecta els pulmons.

Acostumar-nos a viure a un nou ritme en el futur es traduirà en una millor qualitat de vida

Per si sol, el diòxid de nitrogen pot inflamar les vies respiratòries i dificultar la respiració de les persones.

Aquesta no ha estat l'única vegada que els canvis ambientals han coincidit amb brots globals –la pesta negra– de malalties. S'estendrà també aquest nou mapa més net per la resta del món?

Hi ha més vides salvades que perdudes a causa de la paralització de la contaminació incontrolable. En altres paraules, reduir a la meitat la quantitat de contaminació de l'aire redueix a la meitat les morts que causarà.

Si bé ens hem de protegir de noves amenaces, com la del Covid-19, no hem de permetre que la familiaritat ens encegui davant les amenaces de contaminació per la sobreproducció mundial que potencialment mata més persones al dia. Si ho fem bé, controlarem el brot del virus i evitarem enverinar l'aire que respirem durant un parell de mesos. Menys avions, menys cotxes, menys vaixells, menys producció en tres mesos i acostumar-nos a viure al nou ritme en el futur es traduirà en millor qualitat de vida. És una oportunitat.

Samer Ajour

Vicedegà d'EAE Bussiness School

(Publicat a *Expansión* el dia 11/03/2020)

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LLIBRERIA ROVIRA

Estanc
Quiosc
Videoclub
Càrregues de mòbil

Papereria
Objectes de regal

P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i Fax: 973 473 346
llibreriarovira@hotmail.com

FER PEDAGOGIA AMB ELS ESCACS

Hi ha unes quantes teories que encoratgen a l'aprenentatge mitjançant el joc. Com sabem, el joc és molt natural a la naturalesa humana: des de petits, els nens aprenen moltes coses a través de l'observació i a través del joc. Per aquest motiu, Institució Lleida Terraferma ha decidit incloure els escacs dins el seu currículum.

Els escacs, gràcies a les seves característiques, esdevenen un recurs molt apropiat per desenvolupar aprenentatges que sobrepassen els nivells merament conceptuals i de coneixement i, alhora, ajuden al creixement personal i faciliten els processos d'aprenentatge de les diferents matèries. Per aquest motiu, al nostre col·legi, els alumnes de 1r a 3r de Primària tenen setmanalment les seves classes d'escacs.

Pel que fa al creixement personal hi trobem unes quantes avantatges, entre moltes: acceptació d'un marc comú, com són les regles; l'acceptació del resultat, sigui qui sigui; desenvolupar la pròpia responsabilitat; la millora del respecte als altres, la paciència, la tolerància, la comprensió i, a més, és un espai d'inclusió, d'igualtat amb els altres. Pel que fa al creixement cognitiu, els escacs afavoreixen la memòria, la concentració i l'atenció, la creativitat, la presa de decisions, així com preveure situacions i resoldre problemes. Ja es veu que els escacs són molt més que un joc d'entreteniment, que també...

Avui en dia, a més, és molt important l'assoliment de les competències, i no només de la competència lògico-matemàtica, sinó també la competència comunicativa (per explicar el per què d'alguna jugada), la competència artística (la creativitat que es demostra per muntar les jugades), la competència d'aprendre a aprendre

(s'aprèn molt de les pròpies errades), la competència d'autonomia personal (la perseverança, l'autocrítica, el coneixement d'un mateix...) i, per descomptat, la competència social (s'actua amb criteri propi, s'aprèn a ajudar els que saben menys...).

Un altre aspecte remarcable dels escacs és el paper decisiu que pren la intel·ligència emocional, quan el jugador ha de treballar l'empatia, la sinceritat i l'optimisme, el control dels sentiments en moments de més pressió, aprendre de les pròpies reaccions.

Tots aquests aspectes esmentats fan que els alumnes, estimulats pel joc, vagin assolint tots aquests valors, habilitats i competències d'una manera molt natural tot compartint una partida.

Ignasi Martínez
Sotsdirector Institució Lleida Terraferma

**Ctra. de Calaf, nau 2
25750 TORÀ (Lleida)**

**Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807**

AUTOCARS
Prats Serrat
SERVISIUS NACIUNALS I INTERNACIONALS
TRANSPORT CASOLAR
GRUPS PARTICULARS

AUTOCARS PRATS SERRAT
C/ Calaf, Nau 2 - 25750. TORÀ. LLEIDA
Tels: 973 473 590 - Fax: 973 473 807
e-mail: info@autocarspratserrat.com
web: www.autocarspratserrat.com

Pel broc gros

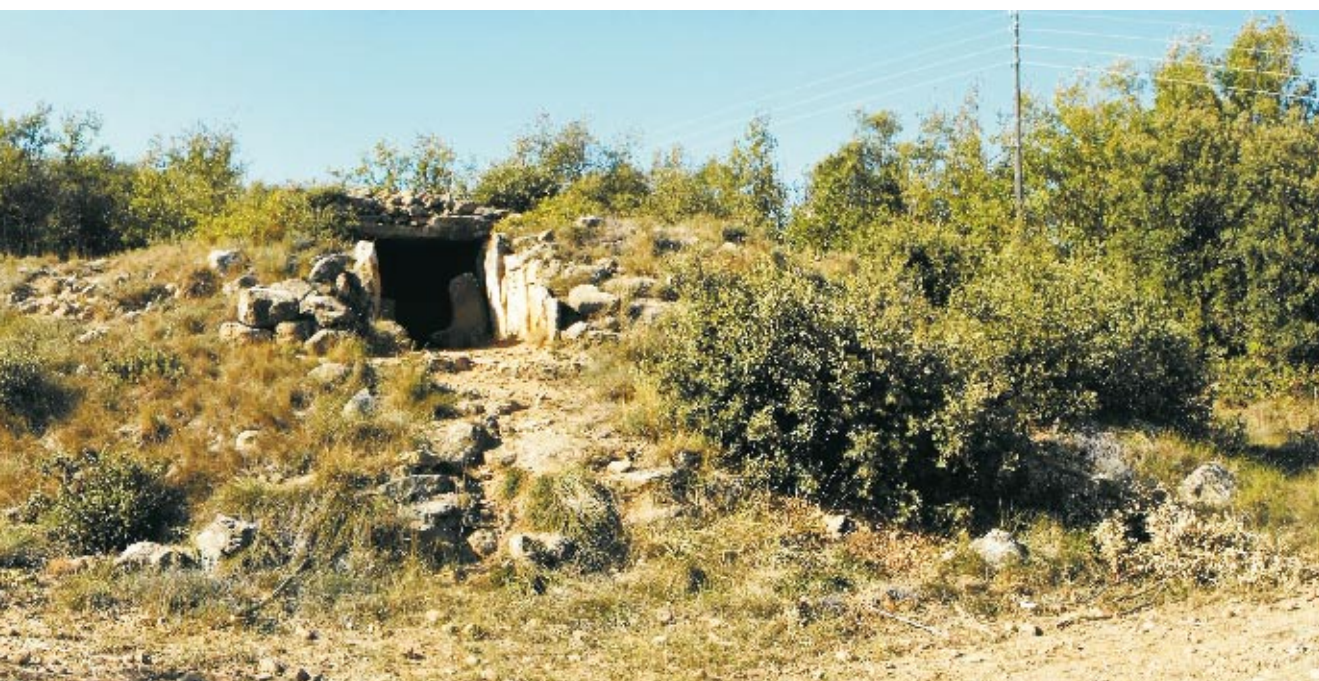
AMOR ETERN

A l'anterior *pel broc gros* parlàvem de la supressió de municipis iniciada a mitjan del segle XIX, amb la divisió provincial espanyola de Javier de Burgos, que pretenia simplificar a cop de decret els diferents nivells de divisió administrativa del *Reino*, i acabàvem centrant-nos en un efecte colateral de la nefasta política d'agregacions forçoses: les batusses frontereres entre Torà i Llobera. Casualment al mateix número del *Llobregós Informatiu* hi havia un altre article on Lúdia Pujol introduïa un altre element al debat: el dret de decidir. La qüestió plantejada és força interessant: els veïns i veïnes d'una entitat de població tenen el dret de decidir el municipi on volen pertànyer?

La pregunta té dues respostes oposades, en funció de si ens ho mirem des de la legalitat o des de la legitimitat. És legal? No, aquest dret no està reconegut a la legislació catalana ni a la de l'estat que encara ens toca patir. És legítim? Sí. En la meua modesta i arrauxada manera de veure-ho el mapa s'hauria de dibuixar des de baix, amb les entitats de població escollint municipi, els municipis comarca i així anar pujant fins a la República federal dels Països Catalans. En el cas de les masies *segregacionistes* del nord de l'actual terme municipal de Torà, però, no parlem d'una entitat de població sinó d'un mapa a mida dels sol·licitants.

Els veïns i veïnes que en dues ocasions —el 1988 i el 2006— van sol·licitar l'alteració dels termes municipals de Llobera, Torà i, recordem-ho, també Biosca, què demanaven concretament? Segons la preceptiva memòria justificativa, el territori objecte de la petició de segregació es troba situat als sectors nord i nord-est, respectivament, dels termes municipals de Torà i de Biosca. Comprèn una superfície de 25,41 km² (20,49 km² del terme de Torà i 4,92 km² del terme de Biosca) i està composta exclusivament per masies, en nombre de 26. Com que a la LMRLC hi ha un article que permet iniciar l'expedient de segregació si ho sol·liciten més del 50% de les persones residents al territori segregable,

amb una dotzena de signatures de quatre o cinc cases, situades totes a tocar del municipi veí, van tirar llarg i van proposar segregar una vintena de quilòmetres quadrats, que no es corresponien amb cap antic terme, i dues dotzenes de cases, la majoria deshabitades i alguna amb residents no signants. Preu per preu sabates grosses. A partir d'aquí l'expedient acaba resolent-lo la Generalitat, que sempre sol donar la raó al municipi més poblat amb el fals argument de què pot oferir més serveis, i inicia el via crucis judicial que conclou amb sentències en el mateix sentit.

Vista l'evolució dels dos expedients de segregació sembla que el tema no hagi de tenir solució. I segur que no en té als jutjats, però... Recordeu que més amunt parlàvem de Biosca? Fa quatre anys Biosca i Llobera van arribar a un acord per a què dues masies del primer municipi passessin al segon, sense que la cessió comportés la caiguda de la costa ni pengessin el Corneli a la creu de la Vila. La solució entre Torà i Llobera passa, també, per un *sit and talk* a la biosca-na, amb la mínima alteració dels límits necessària per

a traspasar només les quatre masies dels signants. Paradoxalment un acord extrajudicial no era possible abans de la sentència perquè Llobera aspirava guanyar 20 km² i ara, en canvi, podria arreglar-se cedint-li'n un parell. D'aquesta manera Torà es trauria de sobre un problema enquistat, que a la majoria de la gent no li va ni li ve, els llanerins *lloberistes* veurien assolida la seva reivindicació i uns i altres deixàrem de gastar calés de les arques municipals pledejant entre veïns.

Si donem per bona aquella màxima que diu que el fregadís fa el carinyo, no hi ha dubte que l'amor entre Torà i Llobera és passional, desmesurat, propi de drama lorquià amb gelos irracionals i ganivets ensangonats. De vegades potser no cal estimar-se tant. En comptes d'una història d'amor etern potser ens convindria més que alcaldes i regidors arribessin a un acord que sense ser l'ideal per a ningú satisfés una mica tothom. Que se'n vagin de fites tots plegats, d'una borbona vegada, a la recerca d'un final feliç que, com a mínim, serveixi per a eliminar tensions.

Josep Anton Vilalta

VENDA INSTAL·LACIÓ REPARACIÓ MANTENIMENT	TELECOMUNICACIONS IMATGE I SO INFORMÀTICA TELEFONIA COMPONENTS ACCESSORIS
---	--

MAGI COSCOLLOLA ANDREU

C/. del Vall, 6 Tel./Fax 973 473 350 25750 TORÀ
 e-mail: mca@viladetora.net

h
i

g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

Llobregós
informatiu

100

100A 100
ABRIL 2000

L'EUTANÀSIA I EL DRET A MORIR AMB DIGNITAT

Molts dies faig cap a un punt del poble on es divisa tota la Vall del Llobregós i gaudeixo del paisatge tot admirant la bonica vall que tinc als peus amb els Pirineus de fons. És un plaer que et fa sentir bé i viu a la vegada. Des del néixer, lluites per viure al màxim tot tipus d'experiències i vivències tot superant qualsevol entrebanc que es posa al mig del camí que, qui menys qui més, tots tenim marcat. La gran majoria ho aconsegueixen i tothom intenta portar

una mort digna i sense patiment i que es pugui exercir de forma totalment legal i amb les màximes garanties i sempre, és clar, dins el sistema públic de salut.

Hem de demanar als governants que redactin una llei que pugui preveure tots els escenaris possibles per tal de no deixar cap cap per lligar i que entre tots es miri de trobar una solució satisfactòria que acabi amb la crueltat d'una legislació que fins ara obligava en molts casos a allargar el patiment fins a límits in-

sospitats, tant pel propi malalt com per les seves famílies. Si tenim la sort que aquesta llei tiri endavant ens equipararem a Holanda, Bèlgica, Canadà o Luxemburg, entre d'altres, on actualment l'eutanàsia a dia d'avui ja és legal i no passa res. Ja sé que hi ha molta gent en contra, però jo honestament crec que estan totalment errats. Si un demana a crits morir quan la medicina ja ho ha fet tot i no hi ha solució i sí molt patiment, hauríem d'acceptar la voluntat del qui ho demana. No som ningú per posar pals a les rodes a algú

una vida intensa i a la vegada ordenada tot gaudint del dia a dia i de totes les coses plenament. Una vida plena i digna és la fita de tot mortal. Per tant, tothom hauria de ser lliure, sempre dins unes normes establertes, de fer amb la seva vida el que volgués quan les coses van malades (malaltia incurable, patiment extrem i difícil de suportar, etc.). És a dir, un hauria de poder triar el seu propi destí i poder decidir lliurement quan viure i quan morir. Així de clar i català.

Com diu la Viquipèdia, l'eutanàsia és la mort indolora i provocada a persones que decideixen per una raó personal no voler continuar vivint. Fins ara ha estat penada aquesta pràctica però sembla que per fi s'ha posat en marxa el procés per aprovar una llei a favor de l'eutanàsia i que la societat ja fa anys que reclama amb insistència, que no és més que demanar el dret a

que ho ha decidit lliurement i per tant tothom ho hauria d'acceptar. Tots els ciutadans han de tenir el dret a una mort digna i, si aquesta nova llei tira endavant, l'eutanàsia serà "un dret" al que s'hi podran acollir aquells malats terminals i incurables, o gent que pateixen uns patiments insuportables, i alhora, i com hauria de ser, ajudar a morir deixarà de ser un delicte. Ja sé que molts pensen com jo, que un s'ha d'aferrar a la vida sempre i fins al final. Ara, quan un ja no pot més, se l'ha de deixar decidir què vol fer amb la seva vida i donar-li la llibertat perquè pugui prendre la decisió que vulgui. Ha de ser molt dur perdre un ésser estimat, però sens dubte és infinitament més dur veure'l patir i això no ho podem permetre de totes, totes.

Josep Verdés

AQUEST NÚMERO, 100!

Avui dia, la popularització toponímica i emocional de la Vall del Llobregós és un fet palpable en qualsevol conversa referent al territori

Hi ha poques persones i entitats que arribin als 100.

Aquest és el número clau,

amb tints quasi màgics, que es complementa sempre amb una partícula temporal. El farcit pot ser d'anys, de dies o, en el cas de la premsa, construït a base de números editats.

Doncs és en aquest punt on es troba el *Llobregós informatiu*, que ha arribat al número 100. I en aquest centenar de capítols no només ha informat de les

una mica relegat en segon pla, com el cabal irregular i sovint arrauxat del riu que ens cus.

En qualsevol cas, el lector que pensi en tots aquests números publicats, a part de la història social i política d'aquest tros de país, també hi sentirà les resonàncies més íntimes que el pas del temps ha deixat en sí mateix i el seu entorn.

temàtiques més properes d'aquests anys, sinó que ha esdevingut una autèntica massa aglutinadora de tot un territori sense nom. És a dir, abans de la revista, el conjunt de pobles, masies i indrets que formen la Vall del Llobregós pertanyien a universos diferents, separats per termes municipals i comarques històriques. Avui dia, tot i que evidentment els límits administratius encara es mantenen, l'imaginari col·lectiu d'aquestes terres és tot un altre.

La popularització toponímica i emocional de la Vall del Llobregós és un fet palpable en qualsevol conversa referent al territori. S'ha reforçat un concepte identitari que, si bé no és nou ni impostat, potser havia quedat

I és que endinsats en el terreny personal, en cada família, és probable que s'hagi patit la pèrdua d'alguns membres molt estimats. Igualment, per lògica demogràfica i sense establir cap compensació emocional, també se n'hauran guanyat de nous que configuraran el demà de tots nosaltres. Aquesta és l'essència agredolça del pas del temps i de la vida en general. Una vida que, col·lectivament i amb un valor eminentment etnològic, el *Llobregós Informatiu* ha contribuït a notariar des del primer pla, com un protagonista més de la vida a la Vall.

Roger Besora

roger.besora@gmail.com

DESPATX D'ARQUITECTURA

**estudi
BLAT**
ARQUITECTES

Projectes
d'obra nova
i reforma

Inspecció
tècnica
d'edificis (ITE)

Cèdules
d'habitabilitat

Certificats
d'eficiència
energètica

CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS

680 44 31 03 **ROGER BESORA** **MARTA MIRAVET** 617 11 52 65
hola@estudiblat.cat | Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA

VIRUS

Aquests últims mesos, els virus han estat els protagonistes de les nostres vides. Però qui són aquests invasors capaços de posar el món pots enlaire?

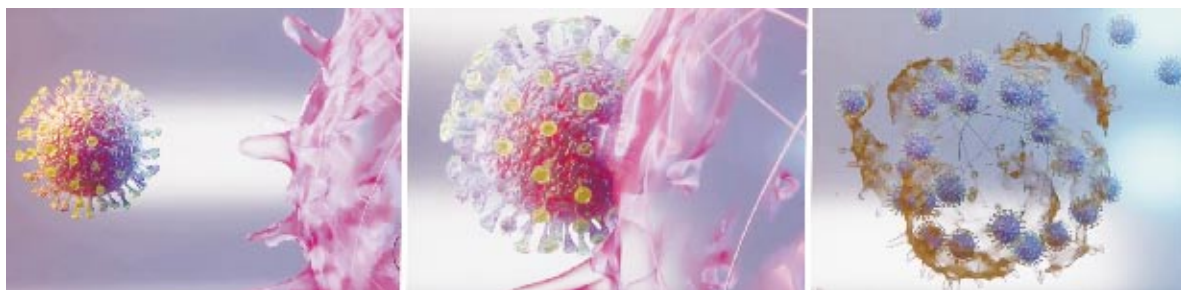
Els virus són gèrmens molt més petits que els bacteris incapaços de sobreviure per si sols. Tenen una estructura molt simple, tant, que per poder viure i multiplicar-se,

fan sentir-nos millor. De moment l'únic que és capaç de combatre els virus és el propi sistema immunitari, per això quan s'agafa la grip, l'únic remei és estar-se al llit esperant que sigui el mateix cos qui solucioni la infecció.

Aquí entra el paper de la vacuna. Quan ens vacunem, el que intentem és que el nostre cos generi defenses i que les guardi per poder utilitzar

d'un virus? Doncs per la mateixa raó que un antiinflamatori no fa baixar el sucre: perquè no és el medicament adequat.

No totes les infeccions són iguals; existeixen infeccions bacterianes, víriques i fúngiques. Els antibiòtics serveixen per combatre infeccions bacterianes, estan creats per destruir les estructures que tenen els bacteris (i no els virus ni els fongs)

En aquesta seqüència, el Coronavirus SARS-CoV2 s'acosta a una cèl·lula, l'infecta, s'hi multiplica fins que finalment surten tots els virus nous reventant la cèl·lula.

necessiten infectar constantment un ésser viu que li proporcioni l'energia necessària per reproduir-se. Aquest petit invasor penetra la cèl·lula i utilitza els seus mecanismes per multiplicar-se ell mateix. D'aquesta manera la pròpia cèl·lula va creant nous virus, fins que mor i tots aquests virus nous surten i infecten d'altres cèl·lules.

Durant aquest procés, el sistema immunitari (les defenses) de l'ésser viu que ha estat infectat, detecta aquesta invasió i s'activa per intentar combatre-la. Això pot provocar febre, mal de coll, mal de panxa, vòmits, diarrea, etc. En definitiva, la persona o animal emmalalteix. Per tractar aquests símptomes virals, el fàrmac d'elecció en la majoria de casos és el Paracetamol i altres com descongestionants nasals, antihistamínics o antiemètics entre altres, però cap d'ells ataca al virus, només

en cas que arribi la infecció i, avui en dia l'única manera que tenim de poder frenar el virus és aquesta.

La multiplicació d'aquests virus dins el cos és tan ràpida que fa que a la vegada es creïn mutacions genètiques en ells, petits canvis que fa que es creïn nous virus i que el nostre sistema immunitari tingui problemes per combatre'l i per això a vegades hi ha vacunes que resulten inefectives.

Els virus existeixen des de fa anys i cada cert temps, evolucionen i se'n formen de nous capaços de produir noves malalties i en alguns casos provocant epidèmies com les que estem vivint aquests últims mesos. I es que són capaços de contagiar molt ràpidament a moltes persones.

En aquests casos, una pregunta que ens ve al cap es: per què un antibiòtic no pot curar la infecció

tenint en compte la seva naturalesa i, referent al que hem explicat al principi, l'estructura del virus no té res a veure amb la del bacteri.

Estem acostumats a tenir solucions ràpides amb fàrmacs, però en el cas dels virus, el cos necessita temps, aigua i repòs. Depenent de la fortalesa del sistema immunitari de la persona, que dependrà molt de si pateix altres malalties i de l'estil de vida que porti (alimentació, esport, etc.), la recuperació serà més o menys ràpida.

De totes maneres, davant de complicacions o dubtes, sempre s'ha d'acudir al metge que és l'únic capaç de reconèixer el tipus d'infecció que patim.

Maria Casanellas Casanovas
Farmacèutica
Núm. Col. (COF Lleida) 1015
mcasanellas@cofllleida.cat

LA PSICOLOGIA AL MÓN DE L'ESPORT

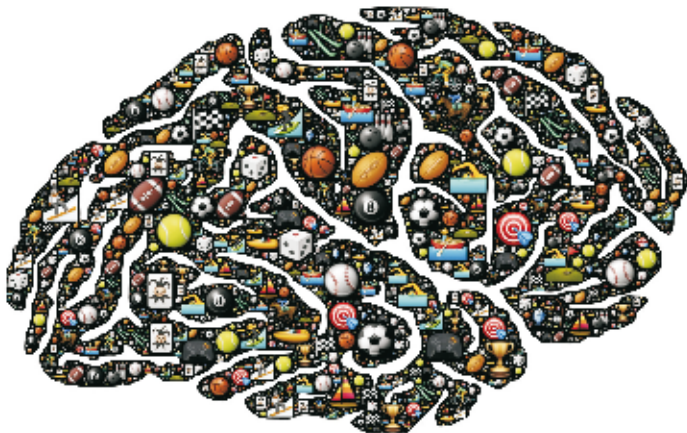
En l'actualitat moltes persones reconeixen la importància de la part mental en el rendiment esportiu. Tot i així, encara avui dia són molts els que desconeixen en què consisteix la psicologia esportiva i com se'n poden beneficiar en el transcurs de la pràctica esportiva.

"El futbol ja no em motiva", "No sé què em passa que fallo coses fàcils", "Quan el meu pare ve a les competicions sento molta pressió", "Quan em poso sobre la bola em bloquejo", "He perdut el swing", "No estic motivat per anar al gimnàs", etc. Tots aquests comentaris s'escolten en diferents nivells de l'esport i exemplifiquen alguns dels aspectes que podrien millorar-se amb l'ajut del psicòleg/a esportiu.

El psicòleg/a de l'esport, a través d'una formació específica, s'especialitza en aplicar coneixements psicològics, en funció de les necessitats de la població (individus o grups).

Per entendre la figura del psicòleg/a esportiu, ho hem de diferenciar de la tan estesa imatge del psicòleg/a tancat al seu despatx, amb la llibreta a les mans i amb el/la pacient tombat al divan. Hem de tenir en compte que el camp de la psicologia és molt ampli i dins d'ell existeixen moltes àrees amb diferents objectius de treball com la psicologia clínica, la social, la de les organitzacions, la jurídica i entre d'altres, trobem la psicologia de l'esport i de l'activitat física.

En aquesta àrea, tot i que el psicòleg/a també té treball de despatx, es dedica la major part del temps fora d'aquest, trepitjant la gespa, el parquet, l'asfalt... sí, el psicòleg/a de l'esport actua com un entrenador/a, però

en aquest cas no treballa la tècnica, sinó que entrena la ment, treballant els aspectes psicològics que influeixen en el rendiment de l'esportista.

La seva funció és la d'acompanyar-lo, independentment de quin sigui el seu nivell, a millorar o potenciar les seves habilitats psicològiques així com ajudar-lo a resoldre les dificultats i/o problemes que puguin sorgir en la seva pràctica esportiva que comprometin el seu rendiment i/o el seu gaudir.

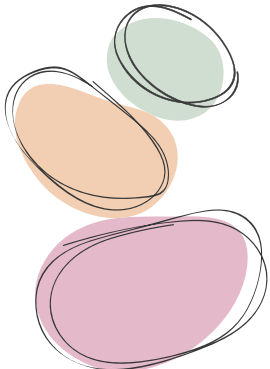
La psicologia de l'activitat física i de l'esport és útil en dos sentits:

- Aporta coneixements sobre els aspectes psicològics de l'esportista, perquè millori les seves habilitats i destreses i el rendiment físic i tècnic.
- Aporta coneixements sobre els beneficis psicològics que la pràctica de l'esport aporta a la persona: millor salut i qualitat de vida, socialització i aprenentatge d'habilitats socials.

Com deia una companya de professió, igual que s'entrena el cos i es treballa la tècnica, no hem d'oblidar el nostre cap, ja que moltes vegades és el que marca la diferència. Quan el cos es rendeix el cap pot portar-te més enllà i, en pitjors condicions, el cap pot escurçar la teva resistència física.

"Per ser un més no fa falta la psicologia. Per ser un dels millors és molt recomanable. Per convertir-se en el millor resulta imprescindible" (Pep Mari).

Raquel Venque Culell
Psicòloga (col.núm. 23605)

Raquel Venque

PSICÒLOGA
col. 23605

623 043 123
raquel-venque@copc.cat
www.raquelvenqueblog.wordpress.com

IMATGES POSITIVES

No voleu saber un truc sobre el “no”, oi?

Així què... voleu saber un truc sobre el “no”? Vosaltres mateixos el podreu comprovar! Heu trobat alguna diferència entre la pregunta del títol i la primera de l'article? Exacte, el títol comença per un “no”. Però, en realitat, en el nostre cervell, les dues preguntes han estat representades de la mateixa manera: volem saber el truc.

El nostre cervell processa tota la informació que rep a través dels sentits en imatges. Excepte la paraula “no”. El “no” no té cap imatge que el pugui representar en el nostre pensament. Fem la prova: tanqueu els ulls i imagineu-vos un núvol de color blanc, i... la imatge d'un núvol blanc apareix en el nostre cervell. Ara, us diré que no penseu en un núvol negre. Què ha passat? Ens hem imaginat el núvol negre i després hem fet l'esforç de canviar la imatge, de deixar la ment en blanc per tal que desaparegui el núvol negre. En els infants ocorre el mateix, quan encapçalem una frase amb un “no”, el seu cervell, que no visualitza el “no”, només es queda amb la part afirmativa i positiva de l'oració, que sí visualitza. Per exemple: “Fill, no pugis dalt del sofà”. La reacció del nostre fill és pujar el més ràpid que pot al sofà i, amb el benefici reforçat de la nostra atenció, pot gaudir d'uns segons a sobre del sofà.

Cada vegada que donem una ordre negativa a un nen, el seu cervell se centra més en la imatge del que està fent o vol fer, que no pas en allò que no volem que faci. Proveu a transformar totes les ordres que els hi doneu al llarg del dia en positives, podeu suprimir el “no” que les comença o canviar les paraules per transmetre la idea en positiu. “Sé que t'agrada molt saltar, segur que al terra faràs els bots més potents i podrem sentir el soroll dels teus peus!”

Ara bé, hi ha moltes vegades que els “no” són necessaris i obligatoris: “No pots jugar amb el ganivet”. Vosaltres decidiu en quins moments són imprescindibles i s'han de dir, i en quines situacions els podeu canviar. Recordem, també, que, com més petit és el nostre fill, més li costarà gestionar el nostre “no”. És important intentar donar alternatives positives a aquesta negació, sempre dins dels nostres límits ben definits de manera clara i coherent. Hem de ser conscients de l'abús que fem dels “no”.

Vanesa Pérez

Psicòloga. Col.Núm. 26476

Visites
973 473 028

LLEGEIX, COMPLETA I ENGANXA'T

Recordo quan tenia 10/11 anys; no m'agradava gens ni mica estudiar les normes d'ortografia; sempre pensava: "Tant de bo es pogués escriure sense pensar, sense dubtar i sense haver de parar a rumiar amb quina b/v s'ha d'escriure. Tant de bo que la meua mà escrivís automàticament".

Tot va començar quan vaig obrir l'acadèmia de repàs "Un cop de mà" a Guissona. Preparava material de la b i la v; volia que fos diferent per no coincidir amb el que treballen a l'escola. Havia de ser com els hàbits, que després d'una certa pràctica, s'interioritza i ja es fa automàticament.

Vaig començar a escriure frases en què només calgués completar la paraula amb la b, o en el seu cas la v, i que no plantegés cap dubte, és a dir, que en una paraula no hi coincidissin b i v (lavabo) i que formessin part del vocabulari bàsic.

Jo passava aquestes frases als meus alumnes i cada vegada més em demanaven: "Montse, que puc fer paraules?", "Montse, que m'ho puc emportar a casa?", "Montse, per descansar puc fer frases d'aquelles? Si es poguessin comprar, me les compraria".

De mica en mica em vaig adonar que quan feien les paraules estaven molt atents, concentrats i si es marcaven sis o set frases, en feien unes quantes més. Si no la sabien, jo els donava una pista i si els del voltant la sabien, frisaven per dir-la o se'ls escapava. És un repte divertit que estimula el llenguatge i la comprensió.

Vaig anar polint i refent totes les frases fins a aconseguir que fossin intuïtives, fàcils i que no creessin dubte en el moment d'escriure la paraula que es busca, és a dir, escriure-la amb seguretat.

Ha estat i encara ho és un treball de *feedback* continu

que a més ens ha regalat moments molt divertits, de molta connexió i intercanvi de vocabulari i expressions.

Tot aquest projecte l'he recopilat en un llibre àgil, amè i intuïtiu que es pot fer oral i escrit. Està pensat per comprendre i escriure sense dubtar.

Desitjo que us ho passeu tan bé fent el quadern, com jo creant-lo.

Montserrat Miquel Andreu

Padagoga Núm. col. 0969

www.uncopdema.cat

www.facebook.com/uncopdemaguissona

www.instagram.com/uncopdema

NOVETAT

LLEGEIX, COMPLETA I ENGANXA'T:

B - V

El nou llibre de
Montserrat Miquel

RESERVA'L JA! Truca'ns al **666 732 422**

cafeteria · pastisseria · restaurant · pizzeria · gelateria

batist

C/. Sant Pol, 13
Tel. 973 55 16 98
25210 GUISSONA

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

Pt. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dinars i l'entorn, excepte Toró, us)

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ · DECORACIÓ · INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 · C/. Isidre Vilaró, 14 · **08280 CALAF** (BCN) · Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

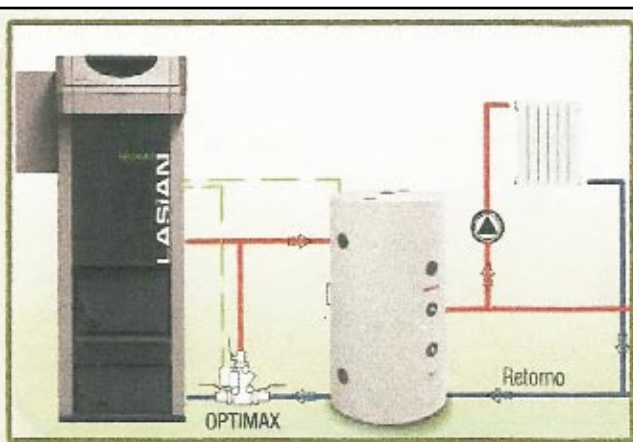
Fax: 973 47 30 14

Mòbil: 687 50 37 30

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomassa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA
jaf@viladetora.net

LLIBRES

RECOMANATS

Dani Vidal

La memòria de l'aigua

Montse Barderi

384 pàgines

Columna Edicions (2019)

Montse Barderi (Sabadell, 1969) és escriptora, periodista i filòsofa, especialista en estudis de gènere. Destaca el seu llibre *"Dones úniques. Dones d'aquí que no podràs oblidar"* (2018), un retrat de 86 dones dels Països Catalans de diferents èpoques i àmbits. El 2019, Montse Barderi ha estat la comissària de l'Any Teresa Pàmies.

El 2019 també és l'any de publicació del llibre que ens ocupa, *"La memòria de l'aigua"*, guardonat amb el Premi Prudenci Bertrana.

És la història de tres generacions de dones d'una mateixa família. La novella es divideix en tres parts i en cadascuna parla una protagonista contextualitzada en el moment històric que li ha tocat viure. L'àvia Clemència viu des de finals del segle XIX fins a principis del segle

XX, en una Catalunya pobra, sense indústria i amb molta emigració cap a Amèrica. La Rosalia viu a mig segle XX, en una època fosca, marcada pel franquisme, i amb molt trasllat de població de les zones rurals cap a les ciutats per una incipient industrialització. Finalment, la Núria, a finals del segle XX, viu en un període de recuperació de llibertats, amb la possibilitat d'accedir a estudis superiors....

Es tracta de tres dones lluitadores, valentes, que han patit molt per poder tirar endavant i fer el seu propi camí. Barderi ha "volgut donar veu a dones de classe humil per tal que expliquin la seva història amb la seva pròpia veu".

La novella, escrita amb una prosa rica però a la vegada planera, és una lectura que us commourà. Molt recomanable.

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

C/ La Sort, nº 1 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA I TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1. 2on. 4ª edifici Molí. Torà. telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA

Plaça de la Creu
TORÀ

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

El primer plat

Al primer número de la nostra revista (agost 2003) publicàvem la recepta de cuina més tradicional dels nostres pobles: Escudella i carn d'olla. No anava signada però la va fer i redactar l'Antònia Balagué, que ja membre d'el Consell de Redacció del Llobregós. Avui la tornem a publicar, però amb l'autora que ens ha volgut cuinar de nou aquest plat tan típic de la nostra terra.

Antònia Balagué

És una dona admirable per la seva implicació en totes les coses culturals del poble, la seva dedicació a casa seva no li impedeix està present a molts llocs on la seva paraula i la seva poesia pugui servir per alegrar la canalla explicant contes, o guarnir una celebració festiva recitant poesies, com ella sap recitar-les: amb emoció i amb la seva qualitat comunicativa. Sigui a la residència d'avis o per la festa de Santa Àgueda.

A casa seva, la cuina, neta com una patena, és el lloc ideal perquè l'Antònia desenvolupi la seva qualitat culinària. Ens ha preparat avui aquest plat fet amb amor i amb una bona dosi d'il·lusió que a la seva edat és molt d'agrair.

Moltes gràcies, Antònia.

ESCUDELLA I CARN D'OLLA

Ingredients

(per a 4 persones)

- 5 litres d'aigua
- 250 gr. de carn de corder
- 1 os d'espinada de porc
- 1 tall de gallina
- 250 gr. de pollastre
- 1 tros d'orella de porc
- 1 tros de cansalada de pernil
- 1 pedrer i 1 coll de pollastre
- 1 o 2 pilotes
- verdures: api, col verda, 2 patates, cigrons, ceba, sal

Preparació

Poseu l'aigua a bullir amb tots els ingredients (excepte la patata i la ceba). Quan faci 1 hora que bull, hi afegiu les dues patates trossejades i una ceba grossa, així com la pilota, que prèviament haureu fet picar carn magra de porc i de vedella, una mica d'all, julivert i canyella en pols, un pessic de sal, tot

posat en un plat soper perquè es pugui barrejar bé, amb un ou cru i molla de pa blanc ratllada; li podeu donar forma allargada o rodona, per acabar enfarinant-la per sobre). Tot a l'olla ho deixeu coure a foc lent dues hores més i ja tindreu l'escudella amb carn d'olla més típica de la terra catalana.

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)

639 338 314
639 338 315

**SERVEI
A DOMICILI**

www.serveisagrarisrius.com

VENDA DE:

**CARBÓ PER
A CALEFACCIÓ**

**CARBÓ VEGETAL
PER A BARBACOES**

**CLAFOLL D'AMETLLA
SENCER I TRITURAT**

PÈL·LET

PINYOL D'OLIVA

**LLENYA SECA
D'ALZINA, AMETLLER,
ROURE I OLIVERA**

 a granel en big-bags en sacs

TE'L PORTEM A CASA

639 338 315
639 338 314

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)

www.serveisagrarisrius.com

**Venda d'oli d'oliva verge extra
de diferents varietats de
Catalunya i d'altres zones
productores d'àmbit nacional:**

- Denominació d'Origen
- Verd "Premium"
- Gran selecció
- Ecològic
- Extracció en fred
- Filtrat i sense filtrar
- Producció integrada
- Sabor afruitat suau i intens

Formats:

- Garrafes PET de 5 L i 2 L
- Llaunes de 5 L i 2,5 L
- Botella de vidre de 0,5 L

SUDOKU

A càrrec d'Antònia Balagué

		6			8			3
3	7		1	5				4
	2				3			9
		2			1			8
9			2	3			6	
7	5						4	
1		3						
4			3	2	9		5	1
			6	1				

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

SOLUCIONS: pàgina 54

ENDEVINALLA

Tot el dia faig ganyotes
posat a sol i serena,
i la punta del meu nas
a tota la gent governa.

En aquest número 100 de la revista Llobregós, vull tenir un record per al Rector de Vallfogona, recollint la història de les perdius. Està tret del llibre d'Anicet Villar de Serchs, "Terra i ànima" (Barcelona 1934). Espero que us agradi.

Les perdius del rector de Vallfogona

Una vegada era el rector de Vallfogona, al qual agradaven molt les perdius.

Vet aquí que un dia, amb motiu de tenir predicador per a una festa, es va procurar dues perdius. La majorjona es va lluir tant, guisant-les, que els àngels hi cantaven. Així ho va proclamar amb la col·laboració i l'aquiescència de l'escolà; i espicassant-ne primer una mica, després una mica més, després una altra mica, va venir que se les varen acabar.

La majorjona no volia arribar tan enllà, però l'escolanet feia:

- No tingueu por!
- Oh! Què dirà el senyor rector!
- Ja veureu!

Arribà de l'església el predicador, mentre el rector endreçava els ornaments que havien servit per a l'ofici, i l'escolà se li planta al davant i li diu:

—Escolti: el senyor rector és molt bon home, però de vegades té unes rauxes!...

- Què fa?
- Que, si li ve la intenció, talla les orelles del convidat...
- I com se li coneix, si li ve la rauxa?
- Molt fàcilment: es posa alegre i diu: «Ara!». Agafa

el ganivet, l'esmola, i, si el desgraciat no es posa a córrer, les seves orelles ja han begut oli.

Estant en aquestes raons, arriba el senyor rector i, és clar, tothom callat d'allò del tallament d'orelles. Només el predicador se'l mirava, pensant:
—Pobre home! Ningú ho diria.

Ve l'hora del dinar, i es menjaren la sopa, i res; el bullit, i res; i quan treuen els plats per a portar l'entrant, aleshores, el rector, ell que agafa el ganivet, es posa a esmolar-lo, i diu tot content:

- Ara!
- En sentir-ho, el predicador s'alça i arrenca a córrer, i l'escolà al seu darrera.

El rector, que no sabia de què anava ni de què venia, demana què passa, i torna l'escolà tot compungit:

—Sí, miri: que el predicador marxa i ens ha robat les dues perdius.

- Surt el rector a la finestra i crida:
- Escolti! Almenys de dues, una.
- L'altre, que es pensava que es referia a les orelles, contestà:
- Ni una ni cap!

I qui correrà, sinó ell?

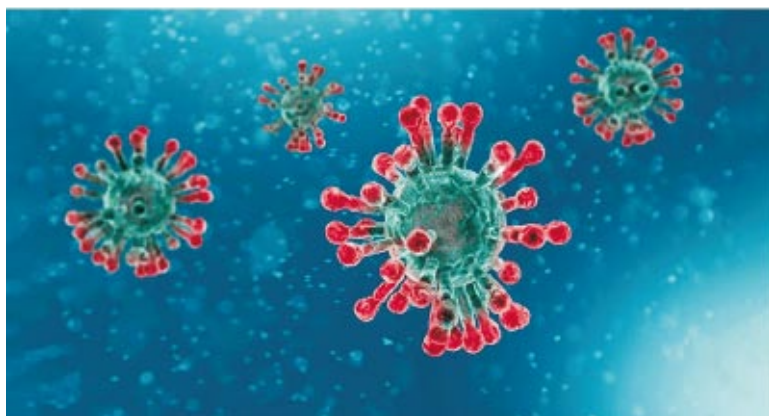
EL CORONAVIRUSSSSSSSS

Escriu aquest monòleg confinat a casa per culpa del Coronavirus. Estic més acollonit que el Rei Juan Carlos I quan entrevisten a la Corina. Aquest, més aviat, té el *Coronavirus*: quan expliqui tot el que sap d'ell, al pobre rei emèrit li agafarà un bon atac de cor. De moment, està tranquil. És el que té tenir tots els mitjans de comunicació comprats.

Tornem al Coronavirus. Poca broma, que això és serio. Al principi, quan ho sentia per les notícies m'ho prenien a catxondeo. Com quan parla el Quim Torra per la tele, que li faig més cas al canari que tinc a casa

a VOX, aconsegueix més de 50 diputats... Cal tenir més personalitat, així com jo. Jo no vaig comprar paper de WC. Vaig comprar 600 paquets de Kleenex perfumats que et deixen el culet més fi i amb més bon aroma. Així, quan fas pets et perfumen la casa, com aquells dispensadors d'olors que de tant en tant deixen anar perfum de lavanda o rosa fresca.

Veient el que comprava la gent, de Coronavirus potser no morirem, però d'un infart al cor segur que sí perquè tothom agafava bacon, frankfurts, pizzes, pastes, mandonguilles precuinades... Bueno, n'hi havia un

que a ell. L'altre dia vaig posar Telecinco (tothom es pot equivocar) i va sortir el Piqueras: "*Apocalíptico, infernal, catastrófico, apoteósico, espermatozoide... el Coronavirus campa en sus anchas por toda España... ya tenemos 1.200 muertos y se espera que se infecten 3 millones más... Señoras y señoras, el fin del mundo se acerca... Y lo que es peor, no sabré como termina la última temporada de Vikingos...*". Em vaig quedar astorat. No havia vist mai tan alarmisme des de que Setién va fitxar pel Barça i va posar com a titular Arturo Vidal. Ara em frego tant les mans que les tinc més arrugades que la cara del Jordi González.

Com que per la tele van dir que havíem d'estar tancats a casa vaig decidir anar a comprar provisions. Allò no era un centre comercial, era el centre de la segona guerra mundial: gent barallant-se per un carro, estanteries ben buides, inclòs vaig veure una dona que agafava una *petxuga* de pollastre del carro d'una altra senyora. Hi havia gent que reclamava la revisió del VAR per veure què havia passat. I entremig d'aquest follón, tothom agafant paper de WC. Que tu dius "a veure canalla, que el Coronavirus et fa venir febre, no diarrea!" S'ha de ser carallot, ben bé que els humans som com un grup d'ovelles, lo que fa una, ho fem tots; si un es tira per la finestra, ens hi tirem tots; si un vota

que també va agafar un carro ple de Danacols. Suposo que per compensar. La cosa feia gràcia, les estanteries de processats estava buida i l'estanteria de les coliflors estava plena. Quina paradoxa, tenim por de morir del Coronavirus, però no ens fa por morir de Colesterol. Crec que ens estem *ensergioramosant*...

I ara estic a casa més avorrit que el Messi en un partit del Barça. He fregat el pis, he posat rentadores, de tant en tant trec el cap per la finestra... Ningú, no es veu ningú. Sabeu com un dissabte a la nit a la Toranesa? Doncs igual. A la televisió no fan cap partit de futbol ni de bàsquet. Tot paralitzat. Qui guanyarà la lliga ara? Diuen que es quedarà tal qual, el Barça campió i l'Espanyol no baixarà a segona divisió. Collons, amb els periquitos! Jo no vull dir res però el President de l'Espanyol és xino. D'on va sortir el Coronavirus? *No hay más preguntas, señoría!*

En fi, que potser sí que en fem un gra massa, de tot això. O potser no. Però ei! Això de quedar-se a casa, menjar bacon, veure sèries de Netflix, llegir llibres, i tocar-te els ous (literalment) està prou bé. I ja ho deixaria aquí, porto 10 minuts sense rentar-me les mans i ja toca. Salut a tothom!

FUTBOL

El CF Torà celebra dos números rodons

Des de la junta de CF Torà donem l'enhorabona als artífexs de la revista Llobregós pel seu número 100, esperant molt més anys de vida, fent feina de recopilar informació de totes les contrades de la Vall, cosa que, a més a més, coincideix amb el centenari del CF Torà. Llarga vida a ambdues entitats segarrenques i arrelades al cor de Catalunya.

El CF Torà sembla que ha sortit de la inèrcia negativa i actualment hem remuntat i estem al lloc 13 de la taula classificatòria amb 7 victòries, 5 empats i 11 derrotes,

amb 38 gols a favor i 48 en contra.

Desitgem que aquest any del centenari puguem estar a l'altura del que la gent desitja.

Demanem la col·laboració de tothom per portar a terme actes per tal d'oferir als veïns poder visionar material i així gaudir amb emoció d'aquesta fita.

Visca el Llobregós informatiu i visca el CF Torà!

Toni Pinós

roba de casa

modes

a l b e r t

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira

ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

Bona relació al vestidor... i al camp

Nota de la Redacció: Agraïm al CF Torà les seves paraules de congratulació pels 100 números de la revista. És una revista de tots, ja que està oberta a totes les entitats que hi vulguin publicar les seves activitats.

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

UN^{ES}~~X~~FOT^SO PER RECORDAR...

Consell de Redacció 2020

Qui ho hauria pensat, que tota aquesta quitxalla arribaria un dia que serien capços d'arribar a on han arribat! Cada un de procedència i família ben diversa coincidirien un dia en una tasca comuna: apassionar-se per la Vall del Llobregós i treballar plegats com a voluntaris en l'elaboració del Llobregós Informatiu... I ja fa 17 anys

que ho fan! En aquest número 100 tan rodó ens ha plagut incloure en aquesta pàgina de la revista una foto de cadascú de nosaltres per recordar un bocí de la nostra vida i aprendre a mirar els infants d'avui com a promeses d'un futur millor, amb els valors de la solidaritat i la passió pel bé comú que necessita el nostre món.

Qui són

D'esquerra a dreta i de dalt a baix:

Sílvia	Rosa
Fermí	Ari
Antònia	Maria M.
Ramon T.	Jordi
Josep	Ramon C.
Francesc X.	Maria G.
Daniel	

Solucions pàg.... 50

Endevinalla

Relotge de sol

Sudoku

5	1	6	4	9	8	2	7	3
3	7	9	1	5	2	6	8	4
8	2	4	7	6	3	5	1	9
6	3	2	5	4	1	7	9	8
9	4	8	2	3	7	1	6	5
7	5	1	9	8	6	3	4	2
1	9	3	8	7	5	4	2	6
4	6	7	3	2	9	8	5	1
2	8	5	6	1	4	9	3	7

MASCULÍ ~ FEMENÍ ~ INFANTIL

👉 **Sense matrícula!**

👉 **Obrim dissabtes al matí!**

👉 **Oferim massatges terapèutics,
acupuntura i reflexoteràpia!**

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA
gimnasnovaforma@hotmail.com www.gimnasnovaforma.com

JOLONCH MATILLAS, C.B.
CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

Llobregós
informatiu

100
NÚMEROS

amb tu

GRUP **GAMMA Vilamú**

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ · TALLER DE MARBRE

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

50^è
aniversari
1964 - 2014

"Magí"
www.casamagi.com
Botiga i venda online

*Ara, Casa "Magí"
entra a casa teva*

Casa "Magí" posa al vostre servei la nova **botiga online**,
un **espai on podeu comprar els nostres productes**
elaborats de manera tradicional i amb la qualitat de sempre.

Botiga Plaça de la Creu, 7, 25750 Torà Tel. 973 473 051
email antigacasamagi@gmail.com www.casamagi.com

Llobregós informatiu

Una publicació de l'Associació
del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà

